

DRAUGAS

PERIODICALS
January 21, 1999

Vol. LXXXVII

Kaina 50 c.

90th ANNIVERSARY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, SAUSIO - JANUARY 21, 1999

90-IEJI METAI

Nr. 14

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

*****MIXED ADC 60821

33 P1 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20025

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01/20/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Valstybės kontrolieriaus vieta tuščia. Kas laimės: Seimas ar prezidentas?

Vilnius, sausio 20 d. (Elta) — Konservatoriai yra linke ir nuolaidą ir pasirengę derėtis dėl kitos kandidatūros į valstybės kontrolieriaus, teigia šios partijos valdybos pirmininko pirmasis pavaduotojas Alfonsas Bartkus.

Trečiadienio spaudos konferencijoje, komentuodamas premjero Gedimino Vagnoriaus teiginį, kad dėl valstybės kontrolieriaus kandidatūros bus ieškoma susitarimo, A. Bartkus sakė, kad konservatorių frakcija jau pasakė savo nuomonę dėl prezidento pateiktos teisininko Kęstučio Lapinsko kandidatūros. Pirmą kartą balsuojant Seime, konservatorių frakcija buvo prieš šią kandidatūrą. Prezidentas Valdas Adamkus pakartotinai pateikė Seimui svarstyti tą patį kandidatą.

Tuo tarpu prezidentas atmetė konservatorių siūlymus dabar ieškoti kito kandidato, atsisakant K. Lapinsko kandidatūros. „Prezidentas pakartotinai pateikė Seimui siūlymą skirti K. Lapinską naujuoju valstybės kontrolieriumi ir neketina atsisakyti šio siūlymo. Dabar valstybės vadovas laukia Seimo sprendimo šiuo klausimu“, trečiadienį sakė

prezidento patarėjas socialinės politikos klausimais Darius Kuolys.

„Prezidentas tikisi, kad pateiktoji kandidatūra bus svarstoma Seime, parlamentarams atkreipiant dėmesį į ankščiau K. Lapinsko išdėstytą valstybės kontrolės tobulinimo programą. Prezidentas taip pat tikisi, kad Seimo nariai prieš balsavimą šiuo klausimu pasitars su savo rinkėjais“, sakė D. Kuolys.

Ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius ketina artimiausiu metu susitikti su prezidentu Valdu Adamkumi ir aptarti su juo valstybės kontrolieriaus paskyrimo klausimą. „Mes turime ieškoti būdų, kaip išeiti iš susidariusios situacijos. Tam reikalingos intensyvios konsultacijos su prezidentu“, sakė premjeras.

„Vyriausybė negali diktuoti prezidentui, kokį kandidatą jis turi pasirinkti. Tačiau būtina ieškoti sutarimo tarp valstybės vadovo ir Seimo“, tvirtino jis. Paklaustas, ar, jo nuomone, K. Lapinskas yra politiškai patikimas žmogus, G. Vagnorius atsakė: „Nematau jokio K. Lapinsko politinio ankažotumo“.

Politikiniai padėkojo premjerui už grąžintus indėlius

Vilnius, sausio 20 d. (BNS) — Buvę sovietmečio politiniai kaliniai ir tremtiniai iš Kaišiadorių atsiuntė padėką premjerui už nuvertėjusius indėlius grąžinimą, pavadinę jį žmogumi, „dar nepraradusiu sąžinės, proto ir širdies“.

„Mes, buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai, išsilaisvinę iš sovietinės okupacijos, turėjome dar patirti didžiulį skriaudą ir neteisę, kai mūsų nelaisvės sąlygomis uždirbtos santaupos ir padėtos į banką nepriklausomoje Lietuvoje buvo nusavintos“, sakoma padėkoje premjerui Gediminui Vagnoriui, kurią pasirašė beveik 30 buvusių kalinių ir tremtinių. „Bet, štai, mūsų karcioje neviltyje įvyko stebuklas. Lietuvos vyriausybėje pasirodė žmogus, dar nepraradęs sąžinės, proto ir širdies. Jis 'negalimus' daly-

kus padarė galimais“, sakoma padėkoje.

Prėjusių metų lapkričio viduryje I grupės invalidams, tremtiniams ir politiniams kaliniams, 85-rių metų sulaukusiems asmenims bei nukentėjusiems per 1991 m. sausio ir vėlesnius įvykius buvo pradėti grąžinti del didelės infliacijos iki 1993 metų nuvertėję indėliai.

Lietuvos stebėtojus nustebino rusų karių atvirumas

Karaliaučius, sausio 20 d. (BNS) — Lietuvos karių stebėtojų grupės vadovas Viktoras Liepinis patenkintas darbu Karaliaučiaus srityje, kur tikrino Rusijos pateiktą informaciją apie Karaliaučiaus sritys karinius objektus.

Nuo pirmadienio Karaliaučiaus srityje esantys stebėtojai — majoras V. Liepinis, kapitonas Daivis Petraitis ir leitenantas Saulius Sabaitis — susipažino su Rusijos Baltijos laivyno jūr pėstininkų brigada, iš sraigtasparnių apžiūrėjo Chmeliovkos poligoną, susitiko su sraigtasparnių karinės dalies ir aviacijos naikintuvų pulko Nivenskoje vado.

Konservatorių partijos valdybos pirmininko pirmasis pavaduotojas nemano, kad yra blogai, kai valstybė, jos piliečiai gali suteikti paramą politinėms partijoms, nes tik per partijas įgyvendinama demokratija.

* Ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius antradienį grįžo į darbą po daugiau kaip 2 savaites trukusių atostogų. Pasak spaudos, didžiąją jų dalį vyriausybės vadovas su žmona Nijole Vagnoriene praleido egzotiškoje saloje Indijos vandenynė.

Sausio 6 dieną Vašingtone įvyko Ohio valstijos senatoriaus inauguracija, kurioje dalyvavo ir Clevelando, OH, lietuvių organizacijų atstovai, visuomenininkai.

Nuotr.: Inauguracijos iškilmėse susitiko (iš kairės) Clevelando lietuvių — JAV LB Krašto valdybos Clevelando apylinkės atstovė Ada Stungienė, dr. Stepas Matas, buvęs Ohio gubernatorius, lietuvių reikalais ir problemomis besirūpinantis senatorius George Voinovich ir Lietuvos Garbės konsule Clevelande Ingrida Bublione.

Krašto apsaugos lėšų teks ir statyboms, ir mokslo tyrimams

Vilnius, sausio 19 d. (Elta) — Pagal NATO reikalavimus sudarytame Lietuvos krašto apsaugos biudžete daugiau nei pusė lėšų tenka darbuotojams ir šauktiniams išlaikyti, taip pat nemažai išlaidų teks statyboms darbamui bei pastatų ir technikos naudojimui. Šių metų krašto apsaugos biudžetas — 1.15 proc. bendrojo vidaus produkto, arba 724 milijonai litų. Tai yra maždaug šimtu milijonu litų daugiau nei buvo numatyta praėjusių metų biudžete.

Beveik 53 proc. šiai sričiai numatytų lėšų teks kariškių algoms, socialiniams draudimui, dienpinigiams, maistui, drabužiams, medicinos išlaidoms. Įvairioms kitoms išlaidoms numatyti pinigai — 16 proc. viso krašto apsaugos biudžeto lėšų — bus panaudo-

ti pastatams remontuoti, šildyti, apšviesti, transporto priemonėms ir įvairiai technikai išlaikyti.

Šiemet Lietuvos krašto apsauga numato pirkiniams skirti 11 proc. savo biudžeto. Pasak krašto apsaugos viceministro Povilo Malakausko, toliau bus perkama prieš-tankinės ginkluotės, ryšio technikos, karių transporto priemonių, lengvosios šaulio ginkluotės.

Tuo tarpu statyboms bus skiriama beveik 20 proc. biudžeto lėšų. Iš daugiau kaip

Konstituciniam teismui

apskustas šių metų biudžetas

Vilnius, sausio 20 d. (BNS) — Grupė Seimo narių, socialdemokratų paraginanti, kreipėsi į Konstitucinį teismą, prašydami ištirti, ar šių metų valstybės biudžeto įstatymas neprieštarauja Lietuvos Konstitucijai, trečiadienį spaudos konferencijoje pranešė vienas socialdemokratų vadovų Vytenis Andriukaitis.

Kreipimąsi į teismą pasirašė 35 Seimo nariai, atstovaujantys Socialdemokratų, Centro, LDDP, Jungtinei ir Nepriklausomai frakcijoms. Pasak Vytenio Andriukaitio, kreipimasis pagrįstas Konstitucijos nuostata, kad negalima mažinti įstatymu nustatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti. Anot socialdemokratų, „kadangi biudžeto išlaidos tarpusavyje yra organiška susijusios, tai, bent vienu atveju nesilaikant valstybės biudžeto tvirtinancio įstatymo priėmimo procedūros reikalavimų, kaip prieštaraujantis Konstitucijai, negalima jį išlaikyti“.

V. Andriukaitis teigimu, kreipimasis rengėjams atrodo, kad Konstitucijai prieštarauja šių metų biudžete su mažintos, palyginti su ankstesniais įsipareigojimais, išlaidos sveikatos apsaugai, valstybinei žemės ūkio pletojimo programai ir su tuo susijusioms sritims — švietimui, valstybinės pašalpos ir kt.

Seimo narys taip pat teigė, kad Konstitucinio teismo dar nenustatyta bylų nagrinėjimo tvarka „reikalaujanti keitimo“. „Yra bylų, kurios nacionaliniu požiūriu yra aktua-

lios, ir jų nesavalaikis išsprendimas gali sukelti neigiamas pasekmes dėl to, kad jos buvo ilgai sprendžiamos, sakė V. Andriukaitis.

Jo teigimu, net jeigu minėtasis klausimas bus svarstomas metų pabaigoje, „bus ir kitų metų biudžetas“.

Bill Clinton advokatai atmeta jam pareikštus kaltinimus

Vašingtonas, sausio 20 d. (Reuters-BNS) — Baltųjų rūmų advokatai antradienį pranešė JAV prezidento Bill Clinton gynybą Senato surengtame apkaltos teisme. Jie kritiškai pabrėžė, kad patiekiami nepakankami, norint prezidentą nušalinti nuo pareigų.

Baltųjų rūmų advokatas Charles Ruff šimtui prisiekusių

JAV prezidentas pristatė plataus užmojo ateities programą

Vašingtonas, sausio 20 d. (AP-Reuters-CT-BNS) — JAV prezidentas Bill Clinton antradienį sakė svarbią metinę kalbą apie padėtį valstybėje. Savo kalboje jis ragino laikytis „dvipartystės ir mandagumo“ bei pateikė drąsų pasiūlymą nemažinti mokesčių, o panaudoti didžiulį biudžeto lėšų perteklių valstybinių pensijų ir sveikatos apsaugos programoms.

Demokratui B. Clinton po jo kalbos pagarbiai atsistojo plojo tiek jo partijos, tiek ir Kongreso respublikonai, nors abi pusės ir skaldo nesutarimai dėl prezidento apkaltos.

Šią dramatišką įtampą dieną Senate prezidento advokatai pradėjo gynybos kalbas, teigdami, kad jis yra nekalts dėl melagingo liudijimo ir trukdymo vykdyti teisingumą, ir „neturi būti pašalintas iš pareigų“. Po ilgo posėdžio senatoriai perėjo į Atstovų rūmus, kur abiejų rūmų nariai turėjo klausytis prezidento.

Apsiaustyje atsidūręs prezidentas buvo žvalus ir kupinas pasitikėjimo savimi, tarsi Senate ne vyktų jo apkalta.

„Svarbiausi dalykai pirmiausia“, sakė prezidentas, pristatydamas socialinio aprūpinimo planą, kuriam nepitaria daugelis respublikonų.

Bill Clinton buvo šiltai sutiktas, kai pakartojė naujojo Atstovų rūmų pirmininko Dennis Hastert prašymą laikytis dvipartistumo principo.

„Mūsų sąjungos padėtis yra stipri“, pareiškė B. Clinton, sukeldamas audringus plojimus.

B. Clinton prašė skirti milijardus dolerių naujoms vidaus programoms, geresniam kariuomenės parengimui, taip pat padėti Rusijai atsikratyti branduolinių ginklų.

Jis ragino 1 dol. daugiau į valandą padidinti minimalų atlyginimą, taip pat paskelbė, kad Teisingumo departamentas paduos į teismą JAV taba-

ko pramonę, reikalaujamas padengti milijardines išlaidas rūkančiųjų sveikatos apsaugai.

„Augant biudžeto pertekliui, plečiantis mūsų ekonomikai, kylant mūsų pasitikėjimui savimi, mūsų kartai dabar atėjo laikas įvykdyti istorinę pareigą XXI amžiui. Eime prie darbo“, ragino prezidentas.

Jis pasiūlė papildomai skirti 12 mlrd. dol. karinėms išlaidoms. Tai būtų dalis 110 mlrd. dol. karinio biudžeto padidinimo, kurį numatyta įgyvendinti per ateinančius šešerius metus.

B. Clinton pasiūlė 70 proc. arba 4.2 mlrd. dolerių padidinti išlaidas programai, kuria siekiama sumažinti Rusijos branduolinio ginklo grėsmę, nukreipti rusų mokslininkų pajėgas nuo karinės pramonės prie civilinių tyrimų. Pagal šią programą, būtų skirta papildomai lėšų padėti Rusijai atsikratyti kovinių galvūčių ir pavojingų medžiagų, taip pat paspartinti užsienyje esančius rusų kariuomenės išvedimą.

Kadangi JAV ekonomika kyla, tai, pabrėžė B. Clinton, „mūsų sąjungos padėtis tvirta. Amerika vėl veikia. Ateities mums žada be galo daug. Tačiau mūsų viltys įgyvendinti šį pažadą žlugs, jeigu leisime, kad mus užliūliuotų dabartinis klestėjimas“.

Kalbėdamas apie užsienio politiką, B. Clinton sakė, kad JAV ir toliau stengsis sutramdyti Irako prezidentą Saddam Hussein. „Mes dirbsime, kad ateitų diena, kai Irakas turės savo žmonių vertą vyriausybę“, sakė prezidentas.

Reaguodamas į Serbijos Kosovo provincijoje įvykusias masines albanų žudynes, B. Clinton sakė, kad JAV ir jų sąjungininkės NATO „spaudžia Serbijos vyriausybę nutraukti žiaurumus Kosovo, ragina ją patraukti kaltuosius į teismą ir suteikti Kosovo žmonėms savivaldą, kurios jie nusipelnė“.

Kalbėdamas apie dar penkias išskeltas pasiūlymus „pirmiausia išgelbėti socialinį apūpinimą“, B. Clinton pasiūlė ateinančius 15 metų skirti 60 proc. biudžeto pertekliaus vyriausybinei pensijų programai. Numatoma, kad šiai programai tektų 2.7 tūkstančių milijardų dolerių, ir ji nenusitotų reikšmės net iki 2055 metų. 25 proc. šio biudžeto pertekliaus vyriausybė gali investuoti biržoje, tikėdamasi dar didesnių pajamų.

* Peru ambasadorius Lietuvai Eduardo Losa Larrabure pageidauja, kad Lietuvoje reziduotų Peru Garbės konsulas. Susitikime su Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu trečiadienį diplomatas sakė, kad konsulo paskyrimas skatintų glaudesnę abiejų valstybių bendradarbiavimą ekonomikos ir kultūros srityse. Skiriamuosius raštus prezidentui Valdui Adamkui įteiksiantis E. L. Larrabure nuolat reziduoja Stokholme.

KALENDORIUS

Sausio 21 d.: Šv. Agnietė, Epifanas, Garsė, Rungaile.

Sausio 22 d.: Šv. Vincentas kankinys; Anastazas, Gaudentas, Aušrys, Skaiste.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

IŠKILMINGAI
PAMINĖTOS DVI
SVARBIOS SUKAKTYS

Klaipėdos krašto atvadavimui 1923 m. sausio 15 d. — 76-oji ir Kruviniojo sausio 13 d. sekmadienio Vilniuje aštuonių metų sukaktys praejęs savaitę iškilmingai paminėtos Detroito lietuvių telkinyje. Sekmadienį, sausio 10 d. ir 17 d. trumpai, bet išpūdingai tos sukaktys paminėtos „Amerikos lietuvių balso“, o antradienį, sausio 13 d. „Lietuvių melodijų“ radijo programose.

Sekmadienį, sausio 17 d., minėjimas pradėtas iškilmingomis šv. Mišiomis šv. Antano bažnyčioje (užprašė šaukliai, ramovėnai ir birutietės). Šv. Mišias aukojė ir gilią minties pamokslą pasakė LSSI vyriausias kapelionas kleb. kun. Alfonsas Babonas. Organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis, jų eisenai bažnyčios vadovavo „Švyturio“ jūrų šaulių vado pavaduotojas Juozas Kincius. Mišių skaitinius skaitė Antanas Ošteika. Aukojimui aukas nešė Onutė Abarienė ir Leonas Petronis.

Po Mišių parapijos salėje susirinko gražus būrys dalyvių. Minėjimą pradėjo Ramovėnų Detroito skyriaus pirmininkas Mykolas Abarius. Invokaciją sukalbėjo kleb. kun. Alfonsas Babonas. Buvo prisiminti ir pagerbti Klaipėdos vadavimo kovose žuvusieji, o tai pat ir mirusieji savanoriai (jų tarpe LSSI garbės šaulys, buvęs Stasio Butkaus šaulių k-pos pirmininkas, a.a. Vincas Tamošiūnas). Žvakį, kaip šviesos ir laisvės simbolio uždegimu, pagerbiant Klaipėdos vadavime žuvusius, pakviestas vyr. kapelionas kun. Alfonsas Babonas 1991 m. Vilniuje sausio 13-ą žuvusius pagerbti uždegant antrąją žvakę, pakviestas Stasio Butkaus kuopos vadas Jonas Šostakas. Pagarba pareikšta ir Detroito apylinkės vieninteliam savanoriui kūrėjui Stasiui Šimolionui, kuris dėl šaltų ir blogo oro šiame minėjime negalėjo dalyvauti.

Mykolas Abarius perskaitė Balio Gaidžiūno eiles ir išvardino visus žuvusius 1991 m. sausio 13-ąją Vilniuje. Jų tarpe buvo ir du 17 metų amžiaus šaukliai.

Detroitas gali didžiuotis, nes savo laiku turėjo net 7 Klaipėdos krašto vaduotojus. 6 jų jau mirė: Jonas Mikalavičius, Juozas Augaitis, Vincas Tamošiūnas, Bronius Tatarūnas, Kazimieras Špakauskas ir Petras Bludzius. Vienintelis liko ilgo amžiaus sulaukęs Stasys Šimolionas, Nepriklausomybės kovų savanoris kūrėjas.

LSSI vado pavaduotojas ir Stasio Butkaus kuopos vadas Jonas Šostakas atliko išsamią istorinę apžvalgą apie Klaipėdos kraštą ir 1923 m. sausio

15 d. jo atvadavimą ir prisijungimą prie Lietuvos.

Su liūdesiu prisimename 1991 sausio 13-ąją, kai drąsus lietuvių Vilniuje aukojė savo gyvybes gindami 1990 m. kovo 11 d. aktą. Tą dieną Lietuva antrą kartą skelbė pasauliui savo nepriklausomybę. 1990 m. kovo 11 d. dar ir tuo svarbi, kad Europoje norima tą dieną laikyti Sovietų Sąjungos griuvimo pradžia. Todėl lenkiame galvas mūsų didvyriams, žuvusiems 1991 m. sausio 13 d.

Benediktas Norkūnas trumpai paminėjo Karaliaučius. Po to vyko visų dalyvių bendras dainavimas, vadovaujant muz. Stasiui Sliziui. Buvo sudainuota „Už Raseinių ant Dubysos“, „Ant marių kranto“, „Pajūriais“ ir „Brangiausios spalvos“.

Mykolas Abarius rengėjų vardu pareiškė padėką kun. Alfonsui Babonui už šv. Mišias, pamokslą ir invokaciją, vėliavų tarnybą, Jonui Šostakui už paskaitą, sesei šauklei Onutei Abarienei už vaišes, visiems prisidėjusiems prie minėjimo rengimo ir jame dalyvavusiems. Minėjimas buvo baigtas visiems sugiedojus Tautos himną.

Po minėjimo vyko vaišės, pabendravimas, Alfonsas Rimba parūpino maršų muziką. Minėjimą ruošė ramovėnai, Stasio Butkaus ir „Švyturio“ jūrų šaulių kuopos bei Detroito birutietės.

Regina Juškaitė-Švobienė

LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĖS
ŠVENTĖ

Detroito Lietuvių organizacijų centras (DLOC) jau 59 metus iš eilės rengia Vasario 16-osios minėjimus. DLOC praneša, kad minėjimas bus ruošiamas sekmadienį, vasario 7 d., 12 v. p.p., Dievo Apvaizdos Kultūros centre, 25335 West Nine Mile Road, Southfield, Michigan. Taip pat pranešama, kad DLOC kartu su Lietuvos Vėjų padaliniu „Pagalba Lietuvai“, rengia, koordinuoja ir kviečia visus atsilankyti į 81-ąją Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą.

Šv. Mišios bus aukojamos abejuose Detroito apylinkės lietuvių parapijose 10:30 v.r. Visos organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Prieš minėjimą svečiai galės pasigardžiuoti skaniais lietuviškais patiekalais ir namuose keptais pyragais bei tortais. Pagrindinė minėjimo kalbėtoja bus „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė. Programos meninę dalį atliks „Žiburio“ mokyklos šokėjai, vadovaujami Lelės Viskantienės.

Aukos Amerikos Lietuvių tarybos (ALTas) ir „Pagalba Lietuvai“ veiklai paremti bus renkamos prie abiejų lietuviškų parapijų ir prie įėjimo Kultūros centre prieš minėjimą. Aukos galima siųsti paštu: Aid to Lithuania, 4457 Fairway

Detroito LB apylinkės valdyba Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre pristatė Lietuvos televizijos kolekcijos vaizdžiuotes. Susidomėję žiūrovai, Danutė Jankienė, Vitas Rugienius ir Algis Lapšys, peržiūri vaizdžiuotes kolekcinio pavadinimus.

Court, Waterford, MI 48328-3482 (čekius rašyti: Aid to Lithuania: aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių). Aukos galima siųsti ALTui šiuo adresu: Česys Šadeika, 28975 Wellington Rd., Farmington Hills, MI 48334. Čekius rašyti ALT vardu.

D.L.O.C. valdybą sudaro: pirmininkas — adv. Kęstutis Miškinis, vicepirmininkas — dr. Algis Barauskas ir nariai — Eugenija Bulotienė, Regina Juškaitė-Švobienė, Šarūnas Mingėla, Petras Pajogius, Ona ir Česys Šadeikai ir Algirdas Vaitiekaitis.

Del smulkesnių informacijų prašome kreiptis į Kęstutį Miškinį, tel. (248) 967-2040.

Regina Juškaitė-Švobienė

IDOMUS PRANEŠIMAS

Audronė Tamulionytė Lenz, JAV AON Konsultantų įstaigos vadovė Vilniuje, gruodžio mėn. pabaigoje buvo atvykusi praleisti šventes savo šeimos tarpe, Southfield, Michigan. Prieš septynetą metų, Grosse Point „Human Resources“ specialistų įstaiga numatė, kad Lietuvai atgavus nepriklausomybę ir siekiant laisvos rinkos ekonomijos, Lietuvai ir kitiems Rytų kraštams bus reikalingi specialistai, kurie įvertintų, patartų ir padėtų įvairioms įstaigoms. Audronė Tamulionytė buvo paskirta Vilniaus įstaigos vedėja. Sausio 16 dienos „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės laidoje Audronė supažindino Detroito lietuvių su jos įstaigos veikla ir kvietė klausytojus, kurie turi patirties įvairios pagalbos žmonėms srityje atvykti į Lietuvą ir padirbėti savo specialybėje. Lietuvos imonės pradėjo vertinti ir noriai naudoja si AON konsultatų paslaugomis. Lm

DAYTONA BEACH, FL

I NAUJUOSIUS METUS
— RYZTINGAI

Graziame Daytona Beach, FL, lietuvių telkinyje nestokoja kultūrinės bei kitokios veiklos. Čia gražiai sutarda-

mos veikia kelios lietuviškos organizacijos: Lietuvių klubas, LB apylinkė „Saulutė“, choras „Sietynas“, BALFas, Tėvynės sąjungos — Lietuvos Konservatorių skyrius.

Kiekviena organizacija rengia savo renginius, teikia lėšas, padeda kitoms organizacijoms tiek Amerikoje, tiek ir Lietuvoje. Naujuosius 1999 metus pradėjome ryžtingai, savo mažame telkinyje planuodami gražius ir naudingus darbus. Organizacinę veiklą džiugina čia gyvenantys vyresniojo amžiaus tėvynainiai.

Lietuvių Bendruomenės Daytona Beach apylinkės valdyba, vadovaujama energingos pirmininkės Birutės Kozienės, šiais, kaip ir ankstesniais metais ruošia Vasario 16-tosios minėjimą, kitus renginius. Čia taip pat kiekvieno mėn. pirmąjį trečiadienį Homers restorane vyks ir LB pabendravimo pietūs.

Pirmieji šių metų pietūs įvyko sausio 6 d. Dalyvavo apie 40 žmonių. Valdybos išdinin kas Donatas Stukas, vadovavęs programai, pasveikino bendruomenininkus su Naujais metais, palinkėjo laimės, sveikatos ir gražios veiklos. Istorią besidomintis Narimantas Karša apibūdino Trijų Karalių šventę, jos papročius, kurių laikytasi ir Lietuvoje. Kalbėtojas papasakojo apie Lietuvos politinio, ekonominio, visuomeninio gyvenimo įvykius, paruošus pagal Lietuvos spaudą. Tai buvo labai idomus pranešimas, ypač mažiau sekančioms spauda. Po to Donatas Stukas rinko LB solidarumo mokestį, informavo apie šių metų LB apylinkės veiklą, kvietė į kitus pietus.

LIETUVIŲ KLUBAS VĖL
PASIRUOŠĖ DIRBTI

Sausio 10 d. įvyko Daytona Beach Lietuvių klubo narių metinis susirinkimas. Klubui jau daug metų sėkmingai vadovauja Jonas Daugėla, o jam talkina darbštus valdybos nariai.

Tą dieną Prince of Peace Ormond Beach bažnyčioje įvyko lietuviams skirtos pamaldos. Šv. Mišias aukojė kun. Ricard Grasso. Jis pamokslė prisiminė lietuvių telkinio veiklą, pasveikino su Naujais metais, palinkėjo sveikatos, laimės, gražaus gyvenimo, padėkojo chorui „Sietynui“ ir jo vadovui muz. Antanui Skriduliui už gražų giedojimą pamaldų metu. „Sietynas“, muz. Antanui Skriduliui vadovaujant, pamaldas praturtino labai gražiomis kalėdinėmis giesmėmis. Šv. Mišių skaitymus atliko Kazimieras Barūnas, aukas nešė klubo pirmininkas Jonas Daugėla, narės Olga Kreivenienė ir Ona Daržinskienė. Tuojau po pamaldų salėje vyko klubo metinis narių

susirinkimas. Jį pradėjo pirmininkas Jonas Daugėla, dalyviams pasveikinęs ir visiems palinkėjęs Naujaisiais metais sveikatos, laimės ir gražios kultūrinės ir visuomeninės veiklos. J. Daugėla prisiminė 1998 m. iš šio telkinio amžnybės išėjusius 7 tėvynainius, jų šviesus atminimas buvo pagerbtas tylos, susikaupimo minute.

Pirmininkas Jonas Daugėla savo pranešime paminėjo visus klubo ruoštus renginius, atliktus darbus, o jų buvę nemažai. Buvo suruošti minėjimai, ekskursija į St. Petersburgą, „Exultate“ choro koncertas, „Sietyno“ choro 15 metų veiklos minėjimas, Lietuvos vėliavos iškilimas prie savivaldybės. Praėjusių metų klubo veikla buvo išsamiai aprašyta „Drauge“. Pirmininkas dėkojo savo valdybai, visoms organizacijoms už gražų, sutartinį bendradarbiavimą.

Susirinkimui vadovauti J. Daugėla pakvietė Vytautą Abraitį, būti sekretore — F. Dipelę, kuri perskaitė praėjusių metų susirinkimo protokolą. Šis — puikiai parašytas, priimtas vienbalsiai. Po to klubo valdybos nariai skaitė pranešimus. Vicepirmininkė Aniceta Mazeikienė trumpai padėkojo valdybos narėms ir visoms moterims, kurios savo darbu prisidėjo ruošiant klubo renginius. Klubo darbščioji išdininė D. Šilbajorienė perskaitė kruopščiai paruoštą klubo finansinę apyskaitą. Klubas turi 100 narių. Iš jų 92 susimoka nario mokestį. 1998 m. į klubą įstojo 5 nariai. Apsyskaitoje išvardintos pajamos ir išlaidos. 1998 m. klubas turėjo 5,375 dol. pajamų ir 4,992 išlaidų. Klubo valdyba parėmė spaudą, „Saulutę“, vyskupo P. Baltakio fondą, APPLE kursų stipendininkus, rėmė ir kitus organizacijų darbus. Kasoje šiuo metu klubas turi 2,848,39 dol. Danutės Šilbajorienės paruoštą apyskaitą susirinkimas priėmė vienbalsiai, o kontrolės komisijos akti Narimantas Karša visa tai patvirtino.

Juozas Bartkus pasakojo apie pamaldų metu surinktas aukas. Juozė Daugėlienė, „Sietyno“ valdybos pirmininkė, trumpai apibūdino choro veiklą, padėkojo maestro A. Skriduliui ir choristams už pasiaukojimą ir meilę giesmėi ir dainai.

Susirinkime buvo renkama dalis valdybos narių. Kadenčią baigė Jonas Daugėla, Aniceta Mazeikienė ir Algirdas Šilbajoris sutiko pasilikti kitoms dviems metams, o susirinkimas jų sutikimą audringais plojimais patvirtino. Tais klubo valdyba ta pati. Gera. Jonas Daugėla padėkojo už pasitikėjimą, pažadėjo klubo veiklą išlaikyti gyvą. Dėkojo ir prezidentui už gerą vadova-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4645 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4645 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesimontu. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsiekant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida	\$55.00		
Užsiekant į užsienį oro paštu	\$600.00	\$250.00	
Tik šėštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorius — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos atskaitomos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siūstant prašome pasilikti kopiją.

vimą susirinkimui. Vytautas Abraitis palinkėjo valdybai sėkmingos veiklos.

Jurgis Janušaitis

SEATTLE, WA

FILMAS APIE
MARIJĄ GIMBUTIENĘ

Kanadoje veikianti filmų gamintojų bendrovė ruošia filmą apie archeologę Mariją Gimbutienę nepaprastą gyvenimą. Garsioji aktorė Olympia Dukakis sutiko dalyvauti filme. Būrys Seattle lietuvių lapkričio 20 d. nuvyko į Vancouver dalyvauti šventėje, kur buvo pasakojama apie filmą. Marija Gimbutienė 1989 metais sakė pagrindinę kalbą Seattle lietuvių Vasario 16-tos dienos minėjime.

Pianistai Dainius ir Asta Vaičekonai, ryšium su Seattle miesto centre naujai pastatytos Benaroya Hall salės atidarymo švente, kuri tęsiasi iš-tisą savaitę, koncertavo rugsėjo 23 d. Be to Dainius buvo vienas iš keturių laimėjusių Septintosios metinės muzikų konkurencijos, University of Washington, lapkričio 23 d. Dainius pelnė teisę koncertuoti su universiteto simfoniniu orkestru, vasario 4 d. Vaičekonai senesni pirkto namą Lake Forest Park apylinkėje, netoli Seattle. Lapkričio 21 d. jie surengė šaunias įkurtuves. Sveikiname ir linkime geros kloties!

Pianistė Jūratė Audėjaitienė laimėjo stipendiją University of Washington siekti muzikos magistro laipsnį. Nors dalyvavo nemažai konkurentų, atrinko komisija aukštai įvertino Jūratės talentą ir skyrė jai stipendiją. Jūratė dabar lanko universitetą pilnu laiku, o vakarais tebe-mokytoja savo muzikos studijoje.

Jūratė ir Remigijus Audėjaičiai spalio 24 d. susikvietė lietuvių ir savo namus susipažinti su muziku Roku Zubovu, kuris buvo atvykęs iš Čikagos skaityti paskaitą University of Washington apie savo prosenelį, menininką bei kompozitorių, M. Čiurlionį. Susipažinimo vakare Zubovas kalbėjo apie Čiurlionio meno bei muzikos sąveiką, ir skambino savo prosenelio kūrinus. Visi svečiai džiaugėsi išgirdę puikų koncertą. (Zubovo pirmasis koncertas/paskaita Seattle vyko universiteto patalpose.) Jeigu nežinojote apie koncertą Audėjaičių namuose ir norėtumėte ateityje dalyvauti panašiuose kultūrinuose įvykiuose, prašau pranešti Jūratėi, tel. 206-760-1243, arba elektroniniu paštu zuikis@aol.com.

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7708

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9825 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-6101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7765
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
primami abiejuose punktuose.
Susitarimai (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

ARAS ŽUJBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 627-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3-C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ŽUBINAS, D.D.S.
Family Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-862-5333
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

Apie 80 draugų susirinko
Aušrelės ir Ricardo Ramanauskų namuose lapkričio 14 d. pasveikinti Zitą Petkienę jos jubiliejus proga. Žitai renginys buvo tikra staigmena, ir ji džiaugėsi turėdama tokius gerus draugus.

Kovo 7 d. — Valytė Sparkytė (tel. 425-865-0078) vėl organizuoja metinę „Mano kelionė Lietuva“ keleiviams taikytą informacijos pasikeitimo popietę, Bellevue Community College, sekm. 1-4 val. p.p.

Kovo 20 d. Kvietiami į atskaitinį bendruomenės susirinkimą Remio ir Jūratės Audėjaičių namuose, šešt., 6:30 val. vak. 4221 South Hudson, Seattle (tel. 206-760-1243). Rinkime naują valdybą bei aptarsime veiklą. Bus suvestinės vaizdas. Malonėkite pranešti šeiminkams apie dalyvavimą.

Detroito skautų Kučios kalėdinių giesmių giedojimui vadovavo Vilija Idzelytė, Regina Puškorienė, Kristina Zubrickienė, Virga Šimaitytė ir Manvydas Šepety.

DEŠIMT JAV SENATORIŲ SUSIPAŽINO SU LIETUVOS GYNĖBOS PADĖTIMI

JONAS KRONKAITIS
Krašto apsaugos viceministras
Viceministro Jono Kronkaitio pranešimas
JAV Senato delegacijai

Pereitų metų lapkričio 18 dieną aštuoni JAV senatoriai (W. Roth, DE, delegacijos vadovas; Warner, VA; C. Grassley, IA; D. Bumpers, AR; G. Smith, OR; D. Akaka, HI; T. Hutchinson, AR; M. Enzi, WY) lankėsi Lietuvoje ir susipažino su mūsų ekonomikos bei gynybos padėtimi. Kai kurie šių senatorių balsavo už NATO plėtros pertrauką. Senatorius J. Warner buvo iniciatorius rezoliucijos, kuri, jeigu būtų buvusi priimta, sustabdytų kuriam laikui NATO plėtrą. Senatorius Warner mano, kad NATO plėtra pakenktų NATO gynybinei padėčiai. Praleidau privacią valandėlę, vaikščiodamas po Vilniaus senamiestį su senatorium Warner ir įsitikinau, kad jo pažiūra yra pragmatiška ir pakeičiama. 1998 m. gruodžio 12 d. dar du JAV senatoriai (C. Hagel, NE ir J. Reed, RI) lankėsi tuo pačiu tikslu.

Manau, kad skaitytojams būtų naudinga žinoti, ką svečiams pranešė ir tuo pat metu bent trumpai susipažinti su Lietuvos gynybos padėtimi ir planais.

Nacionalinio saugumo ir gynybos politika

Lietuvos valstybinio saugumo politikos tikslas yra stiprinti demokratiją, sukurti palankias sąlygas ekonomikos plėtrai ir sumažinti grėsmes individams bei valstybei.

Visuomenė ir besąlyginė gynyba

Prieš 58 metus dėl tragiškų įvykių Lietuvos gyventojų skaičius sumažėjo beveik vienu trečdaliu. Iš šio skaudaus mūsų istorijos laikotarpio buvo pamokytas. Jei Lietuvos valstybei (suverenumui) iškiltų pavojus, mes ginsime savo kraštą besąlygiškai su mūsų draugų pagalba, ar be jos. Pagrindinis Lietuvos gynybos principas yra visuotinė ir besąlyginė gynyba, grindžiama karinėmis ir nekarinėmis priemonėmis. Saugumo politikos tikslas yra paruošti visuomenę ir ginkluotąsias pajėgas bendrai gynybai bei integruoti Lietuvą į Vakarų saugumo ir gynybos struktūras. Jau ir dabar mūsų daliniai, kaip Danijos pajėgų dalis NATO misijoje, dalyvauja taikos palaikymo operacijose Bosnijoje. Lie-

tuvos kariai šią vasarą dalyvavo „Partnerystė vardan taikos“ pratybose Albanijoje. Mes pasiūlėme savo pajėgas, įgyvendinant Jungtinių Tautų sankcijas Irakui.

Mes palaikome visus procesus, kurie prisideda prie mūsų integracijos į NATO. Narystė NATO yra pats efektyviausias būdas užtikrinti mūsų saugumą, kadangi NATO vadovauja visi kolektinės gynybos sąvoka ir yra sukūrusi krizių sprendimo bei taikos palaikymo mechanizmus. NATO vertybės yra ir Lietuvos vertybės. Sprendimas siekti NATO narystės regionui turi politinių privalumų, nes skatina mus tobulinti krašto gynybą. Visų pirma leis kita paminti tris svarbesnius politinius pranašumus:

1. Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių priėjimas į aljansą prapleštų pastovumo zoną Europoje ir panaikintų pilkąją zoną.

2. Integracija į NATO padėtų garantuoti vidinį politinį pastovumą ir stiprintų pasitikėjimą ekonominiams vystymui jaunoje demokratijos valstybėje, kaip Lietuva.

3. Netgi dar tik numatoma narystė NATO jau pradėjo pagerinti santykius tarp Vidurio ir Rytų Europos valstybių. Pavyzdžiui, nuo 1993 metų žymiai pagerėjo Lenkijos ir Lietuvos santykiai. Lenkija ir Lietuva dabar viena į kita žiūri kaip į strateginius partnerius, todėl pradedame kurti ilgalaikį projektą: Lietuvos-Lenkijos batalioną, kuriame Lietuvos ir Lenkijos kariai yra kartu apmokomi.

Leiskite paminėti keletą Lietuvos strateginių pranašumų:

1. Lietuvos žmonių pasiryžimas ginti savo šalį.

2. Neužšalantis uostas, geras kelių tinklas, puikios rytų vakarų, šiaurės-pietų magistralės.

3. Strateginės oro bazės. Viena mūsų oro bazių turi du pakilimo takus; vienas 3 km, o kitas 3,5 km. Ši bazė buvo pastatyta tarybiniais AWACS ir kosminiais oro laivais. Bazė turi 49 žemę užpildytus anгарus, galintius priimti lėktuvus, kurių sparnų plotis gali būti iki 33 pėdų. NATO pajėgų AWACS jau naudojo šį oro uostą.

4. Lietuvoje yra rengiamas

Pernai vasarą Lietuvos kariuomenė pasipildė 100 krovinių transporto automobilių, kuriuos dovanavo Šveicarijos Gynybos ministerija.

Regioninis oro erdvės stebėjimo koordinacinis centras (Regional Air Surveillance Coordination Center). Kitais metais jis pradės dirbti ir galės teikti informaciją, pavyzdžiui, NATO išankstinio perspėjimo sistemai (Early warning System). JAV finansavo, o Lockheed-Martin Corp. montuoja centro elektroniką. Iš mūsų metinio biudžeto dvi JAV bendrovės montuoja strategines ryšių linijas ir oro erdvės stebėjimo radiolokacines stotis.

Gynybos struktūra

Mes kuriame ginkluotąsias pajėgas pagal Vakarų modelį, taip, kad jos galėtų būti kartu integruotos į NATO ir veikti nepriklausomai, jeigu mums tektų vienietis gintis. Faktiškai, mes turime dvigubą karinės gynybos strategiją, viena iš jų nekonvencinis karas.

Jau pasiekti du svarbūs NATO narys poreikiai, įgyvendinti civilinė ginkluotųjų pajėgų kontrolę ir priimta valstybinio saugumo sąvoka, pagal kurią keičiama karinė strategija ir kuriama nauja ginkluotųjų pajėgų struktūra.

Jonas Kronkaitis

Pagal 1998 m. gegužės 5 d. priimtą įstatymą, valstybės prezidentas ir Krašto apsaugos ministras sudaro Nacionalinių ginkluotųjų pajėgų vadovybę (National Command Authority) ir vykdo operacinę bei administracinę ginkluotųjų pajėgų kontrolę. Seimas kontroliuoja, priima dalyvaujančių biudžetą ir įstatymus. Pagal įstatymus, Krašto apsaugos ministras ir viceministrai yra civiliai asmenys, o ginkluotųjų pajėgų vadas yra pavaldus ministrui.

Norėdami optimizuoti padalinių valdymą ir kontrolę, stiprinti jų kovinį potencialą, su trumpinti reagavimo laiką, atsižvelgiant nenumatytoms aplinkybėms ir pagerinti suderinamumą su NATO valdymo ir operacinėmis struktūromis, priėmėme Bendro vadovavimo (Unified Command) sąvoką. Norėdami užtikrinti nepriklausomą dalinių veikimą, sukurėme Teritorinės gynybos modelį, kuriame numatyti trys kariniai regionai. Ši teritorinė gynybos struktūra turi lankstią gynybą. Ji palengvins Krašto apsaugos savanorių pajėgų įtraukimą į Karinę gynybos strategiją. Krašto apsaugos savanorių pajėgos yra panašios į JAV Tautinę gvardiją (National Guard). Tai žmonės, kurie atsiliepė į šaukimą prisidėti prie krašto gynybos, kai pasitraukė Rusijos armija. Žinoma, savanorių užduotys skiriasi nuo JAV Tautinės gvardijos. Svarbu paminėti, kad regioninė sąvoka leidžia vykdyti nekonvencinę (partizaninę) gynybą per regioninius štabus. Regionų sienos yra tik administracinės, bet ne taktinės.

Gynybos pajėgumai

Dabar norėčiau apibūdinti

mūsų pastangas, stiprinant karinius pajėgumus. Lietuva, toli pažengusi, plėtodama infrastruktūrą, kurdama aiškia ir efektyvia vadovavimo grandį, formalizuodama planavimo, programų ir biudžeto sudarymo procedūrą, ruošdama vadus, stiprindama karinį pasirėmimą, gerindama karių ir karininkų gyvenimą, išgydama karinę techniką.

Karių ir karininkų apmokymas bei rengimas vykdyti savo užduotis yra svarbiausias pasiruošimo dalykas. Todėl mes įkūrėme Mokymo ir doktrinų valdybą (Training and Doctrine Command), kuri yra įpareigota organizuoti, koordinuoti ir planuoti karinį parengimą bei apmokymą. Tai leis paruošti aukštos kvalifikacijos karininkus ir kareivius. Bazinio apmokymo centro modernių pastatų statyba baigsis 1999 m. vasario mėnesį. Mokamasis pulkas (Basic Training Regiment) pradės veikti 1999 m. kovo mėnesį. Britų karininkai ir puskarininkai jau prieš tris mėnesius pradėjo pirmųjų lietuvių instruktorių apmokymą ir paruošimą Vakarų doktrinos ir mokymo metodais.

Kurti institucijas be partnerių pagalbos būtų labai sunku. Danų ir britų karininkai reguliariai apmoko mūsų karininkus Vakaruose įprastų vadovavimo principų, o britai įsipareigojo padėti paruošti karininkus Lietuvos Karo akademijoje. Pirmoji kariūnų klasė spalio mėnesį sėkmingai baigė pirmuosius vadovų kursus, kuriuos pravedė britų karininkai ir puskarininkai. Atsiliepiu apie šią programą yra labai teigiamai.

JAV „kariškiai kariškiams“ komanda ir Pennsylvania

(Nukelta į 5 psl.)

Žadėti žadėjo, bet ar turės laiko ištesėti?

Antradienio vakare į tautą kalbėjo JAV prezidentas. Kitu atveju tai būtų įprastas cionykščio valstybinio gyvenimo reiškinys, nes kiekvienų metų pradžioje prezidentas apžvelgia atliktus darbus ir pateikia ateities planus. Kol kraštas nebuvo apjungtas televizijos tinklu, prezidentai kalbėdavo per radiją, o dar anksčiau — žmonės tik spaudoje galėjo pasiskaityti jų mintis, planus, rūpesčius.

Kalbos laikas nėra nustatytas, jį dažniausiai pasirenka pats prezidentas. Bill Clinton pasirinko į tautą kalbėti kaip tik tą pačią dieną, kai Senate prasidėjo jo bylos gynimas, tad salėje jo kalbos metu sėdėjo ir kaltintojai, ir gynėjai, ir teisėjai — ir šalininkai (daugiausia demokratų partijos žmonės ir artimausio kabineto nariai), ir priešininkai. Publika buvo aštriai pasidalinusi į šias dvi dalis ir tik retsykiais, ir tik labai trumpai, labai nenoromis, susijungė.

Nepaisant, ką kas sako apie dabartinį JAV prezidentą, negalima paneigti, kad jis moka labai įtikinamai kalbėti. Tai galbūt jo didžiausia stiprybė. Atsisojęs prie mikrofono, ypač jausdamas publikos dėmesį ir pritarimą, Bill Clinton galėtų eskimams šaldytuvus pardavinėti — ir jie mielai pirktų. O tą dėmesį ir pritarimą pasistengė suteikti salėje susitelkusi demokratų pusė ir, žinoma, viceprezidentas Al Gore, kuris kartais priminė, čia krepšinio ar futbolo rungtynėse pasirodantys jaunuoliai, kurie su nenuslopintu entuziazmu skatina savo komandą geriau žaisti, o pritariančią publiką — ploti.

Prezidentas kalbėjo labai ilgai — kone pusantros valandos, tačiau nei puse žodžio neužsiminė, kad jo likimo dramose paskutinis veiksmas dar tebevyksta Senate ir vargiai įmanoma atspėti, kuo pasibaigs. Iš tikrųjų Clinton kalbėjo taip, tarytum ateitis Baltuosiuose rūmuose tebeprilauso tik jam ir dėl to bus laiko įgyvendinti pažadus savo tautai — ir pasauliui.

Ką jis pranešė ir ką žadėjo? Viską, ko tik Amerikos gyventojų širdis geidžia... Jeigu tie pažadai galėtų įvykti, dvidešimt pirmojo amžiaus gyvenimas čia būtų tikras rojus. Nėra abejonės, kad prezidentas (arba jo patarėjai) „namų darbus“ buvo gerai atlikęs — vykusiai susumavo dabartinį valstybės stovį, paminėjo, kas

pasiektas, atlikta, pagerinta, o jeigu nebuvo padaryta, tai metė atsargų kaltinimą Kongresui, kad nepriėmė ankstesnio pasiūlymo, neįteisino jo įstatymu. Nenuostabu, kad Amerikos gyventojai mažai kreipia dėmesio į prezidento nusižengimus, už kuriuos svarstoma jį pašalinti iš pareigų, o vis tiek tvirtai pritaria jo darbams. Praėjusią savaitę Bill Clinton populiarumas buvo aukštesnis negu bet kuomet anksčiau (Clinton tiesiog lenktyniauja su mūsų Valdu Adamkum, kurio populiarumas irgi sparčiai lipa aukštyn). To negali nepastebėti ir kaltintojai, ir gynėjai.

Prezidentas taip pat labai gerai supranta, kas amerikiečiams daugiausia rūpi, todėl savo kalboje stengėsi apimti visas opiausias sritis, numatinti visas baines. Eilamųjų reikalų sąrašo viršuje, be abejojimo, buvo — ir turėjo būti — socialinė apdrauda, sveikatos rūpyba, švietimas, ugdymas ir valstybės mokesčiai, užsienio politika ir krašto apsauga, nusikalstamumas.

Artėjant prie naujo šimtmečio slenkstio ir vis daugiau Amerikos gyventojų persiriant per savo amžiaus vidurkį, socialinės apdraudos (Social Security) pastovumas ir tvirta ateitis turi labai daug reikšmės. Prezidentas, daug kartų kalboje pabrėžęs, kad pirmą kartą po daugelio metų valstybės biudžetas ne tik subalansuotas, bet atsiradęs milijardinis dolerių perteklius, siūlė 60 proc. to pertekliaus skirti, kad nei vienas pilietis neturėtų rūpintis savo pragyvenimu, sulaukęs senatvės. Respublikonai tam, dolerių pertekliui ir socialinės apdraudos reikalams turi kitokių planų, bet tautai kur kas arčiau širdies bus prezidento siūlymas. Panašiai ir su sveikatos rūpyba, kuriai jis norėtų skirti daugiau kaip 6 milijardus dol. iš to biudžetinio pertekliaus, sustiprinant Medicare programas.

Su panašiu įsitikinimu Bill Clinton išskaičiavo kitus savo pasiūlymus, nuolat pasistengdamas kreiptis į opoziciją, kviesdamas „pamiršti skirtumus, kartą dirbti tautos gerovei“. Ar ta kalba padės jam išvengti kilpos, kuri šiuo metu kabo virš galvos? Stebint prezidentą ir klausant kalbos, buvo sunku nepastebėti jo pasitikėjimo savimi ir savo ateitimi prezidentūroje.

NEIŠGYVENTŲ DIENŲ NAŠTA

JURGIS JANKUS
ROMANAS

Nr. 108 (Tęsinys)

— Ne vienas. Mano kaimynė padeda. Arčiau teisybės bus, jei pasakysiu, kad kepa ji, o jis parodo, kur kas yra. Tokioje visokių mokslinių išmonių kirbyne ji pasijuto, kaip džunglėse pasiklydęs turistas.

Čia jau nusijuokė ir ji, ir ištiesė ranką.

— Kazio draugai, mano draugai.

To neužteko. Iškvotė iš kur atvažiavo, ką ten dirbu, kokia šeima. Nenustebo, kad esu nevedęs, net išdėstė savo teoriją, kad intelektualams ir verslo žmonėms taip geriausia. Šių dienų profesija tiek daug iš profesionalo reikalauja, kad vaikams auginti nebėla laiko. Tą darbą tegu dirba tie, kurie aštuonias valandas atidirbė nebenturi ką veikti, — rimtai išdėstė ir pridėjo:

— Aš nebeturėčiau kada. Kazys irgi neturėtų. Vaisiai būtų našlaiciai. Į kaziną ką užaugtų.

Ir dar pasakė, kad juodu su Kaziu kaip ir gimines. Jis iš Lietuvos ir jos senelis iš Lietuvos, iš Vilniaus.

Išsinektė nuėjom pažūrėti, ką anuodu veikia. Kol sėdėjo mašinoje, man atrodė lyg maža mergytė, bet išlipusi išsitiesė ir beveik lyg ūgi su manim. Tik jau tokia plonytė kaip smilga. Kai terasoje Kazys pa-

sitikęs apsikabino, ji jo glėby skėstė nuskendo.

Žuvis buvo gatava. Ir gera. Riva valgė ir gyrė nesigailėdama žodžių. Sakė, jeigu kada būsianti mūsų pusėje, būtinai iš anksto paskambinsianti ir paprašysianti, kad Aldona pagamintų tokios žuvies ir ją pasikviestų.

— Ko gera kada abu su Kaziu atleksim.

Visi trys per vienas kitą plepėjo, tik Aldona buvo tyli. Kaziui vel sugrįžo šūrištumas. Prie žuvies jis atnešė vyno ir alaus. Vokiško. Amerikietiškas sakė vandeniu atskiesiant. Jis ir gerė. Aš dar pusės butelio nebuvau išgėręs, o jis jau baigė ketvirtą.

— Gera žuvis nori ir gerai paplaukioti, — sakė.

Riva ir Aldona gėrė vyną. Man atrodė, kad Aldona geria, lyg būtų labai ištroškusi.

Po ketvirtą butelio Kazys patogiiai atsilošė, net kėdė subraškėjo ir emė sakyti, kad už viską, ką čia matom ir už tai, ko čia nematom nėra niekam skolingas ne mažiausio linktelėjimo.

— Net nė Riva? — įterpia.

— Tiek pat, kiek ir ji man. Abudu plakamės liežuvis iškišę, tai ir turime. Aš moku padaryti, ji moka parduoti. Manai, kad mudu nesipešam. Ir dar kaip. Ar ne teisybė sakau? Ei, Riva, ar negirdi?

Ji tuo tarpu kaziną pasakojo Aldonai ir turbūt tikrai neišgirdo, kad pasuko akis į jo pusę, o jis pakartojė.

— Sakau, kad mudu irgi pešamės. Ar ne?

— O kas gali su tavim dirbti nesipešęs, — numetė ji, bet jis, lyg neišgirdęs, atsisuko į mane.

— Tai matai ir pats. Bet gyvenam. Ji Bostone, aš tuo tarpu čia. Toks čia gyvenimas. Nežinau, gal tas kas kada kam ką ir davė, man niekas nieko. Užtat ir aš kaip eizys. Pašaušiu dyglius, kad niekas ne artyn. Žinau, kad visi rupūžės, tai kam man nebūti tokia pat rupūžė. Prisipažinsiu, bičiuli, kad niekas, joks rupūžė elgeta nieko iš manęs nėra gavęs. Niekas ir negaus! Už ką? Už pasilaizymą. Neduodi, supyksta. Ir tegu. Tegu paverda, tegu paplepa savo pačių košėje. Kai turi atiduok, o kai neturėsi, galėsi ir pasikarti, niekas tavęs nematys.

Mačiau, kad alus atveria jame visai kitokį žmogų. Net kitiškesnį negu pajūrį, kad šnekojo apie aną mano dviračią vežtą mergaitę. Emė pagunda priminti tą niekuo dėtą dviračį, bet nuvijau, tik gavęs progos įsiterpti į to srautą, leplelėjau:

— Ar taip ir nesijauti niekam už ką nors bent dėkingas? Tiek daug pasiekęs. Niekur nė vienam?

Jis jau buvo besizijojas ką sakyti, bet užsilaupė ir valandėlę žiūrėjo tiesiai į akis. Net prisimerkęs. Jeigu pradžioje nuo jo griauždėjimo emė nejaukumas, tai dabar iš įtampa prisotintos tylos kaip traukas emė kilti baimė. Net emiau laukti, kad štai tuoj teks sunkia letena, ir aš nuriedėsiu dailiu raštu išdetomis terasos grindimis. Kas buvo viduje, niekada turbūt nesužinosiu, bet veido įtampa iš lengva emė atsilieps. Truktelėjo pečiais ir net nusišypsojo.

— Teisybė pasakei. Jaučiuosi, kaip nesijausiu. Jautis kartais gal ir nebebuotų ko, bet užmiršti negali. Kai žinai kaip buvo, kartais pasijunti nei šiaip, nei

taip. Bet tai ilgos istorijos. Jeigu nenuobodu svetimų istorijų klausyti, galėsiu papasakoti visokių. Ir pasiūlyti, ir gal net susigraudinti, o gal net ir pasipiktinti. Bet ju čia nieko nėra. Būtu, ne vieną apkabinčiau. Su kai kuriais nesunku būtų net dalintis kuo turimi. Bet tie! Supranti tie, kur manęs ne kreivai akim nematė. Tie visokie vienuolynai, visokie fondai, visokios šventės, visokie rupūžių rupūžės, visokie ubagai ubagai! Už ką jiems? Ką jie man padarė? Nors mažiausią lašelį kokio gero? Pasakyk, už kokį gerą aš jiems turiu savo kišenės tuštinti? A?

Dabar išsipykė net išsprogusiomis akimis.

Reikėjo ką pasakyti.

— Suprantu ką sakai, bet ir nesuprantu, — kiekvieną garsą pratešdamas pradėjau. Jis neužsoko ir mano minties nenutraukė. — Suprantu, kad nieko nemano duoti tiems, kurie tau nėra nieko davę, bet nesuprantu anų, kuriems nieko nebuvau davęs, o jie davė tau. Sakai, kad net ilgokai reikėtų anas istorijas pasakoti. Ar neateina į galvą, kad už tau kada nors padarytą gerą, reikėtų gera ir kitam padaryti. Ar tai nebūtų lyg gero estafetė, daug šviesos nešanti į tamsias mūsų dienas?

— Riva! Riva, ar girdi? — sugriauždė atsisukdamas į ją. — Mano pragmatiškas bičiulis tapo misijonierium. Net mane, taip surpūžėjusį taikstosi atverti. Kai buvo pasirėngęs už savo krašto laisvę gyvybę padėti, jis liepė rūpintis tik savo galva. Net paskutini dviračį tarp kojų išpraudė, kad ko greičiau ir ko toliau nulektų. (Bus daugiau)

Jonas Dainauskas.

LIETUVIŠKOJO SPAUSDINTO ŽODŽIO MYLĖTOJAS

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagietis Jonas Dainauskas — tai be galo įdomi, nepakartojama asmenybė: visas jo veiklos sritis nelengva išskaičiuoti, o juo labiau apžvelgti. Daugumas mūsų jį pažįstame kaip teisininką, istoriką, publicistą, bibliografą, paskaitininką, mokytoją... Tačiau tai tik dalelė jo darbo.

J. Dainausko nuveiktus darbus man pačiam turbūt pirmą kartą kiek plačiau teko pažvelgti prieš 5 metus, kuomet jubilias minėjo savo gyvenimo 90 metų. Ir dabar beveik kiekvienais metais, jo naujajam gimtadieniui artėjant, visuomet prisimenam šią neeilinę asmenybę.

1999 m. sausio 21 d. J. Dainauskas jau švenčia savo 95-ąjį gimtadienį. Šią sukaktį jis pastina dar pilnas kūrybinių polėkių, būdamas gana darbingas ir sveikas. Daugelis žymiai jaunesnių žmonių gali sukaktuvinkui pavydėti jaunatviško nusiteikimo, energijos ir kūrybinės ugnelės.

Tačiau mane labiausiai žavi didelė J. Dainausko meilė lietuviškai knygai, spausdintam žodžiui. J. Dainauskas dabar tėra likęs vienintelis „didžiojo kerverto“ atstovas. „Didysis kervertas“ — tai panašaus, kaip ir J. Dainausko nusiteikimo žmonės, kurių trijų — Juozo Kremenio, Broniaus Kviklio, dr. Kazio Pemkaus jau neturime gyvųjų tarpe, nors jie ir buvo gerokai jaunesni už sukaktuvininką. Dviejų paskutinių autorių surinktieji liuanistikos archyvai jau yra nukeliavę į Lietuvą, ir jais naudojasi tėvyneje gyvenantieji mūsų tautiečiai.

Jau ne pirmus metus su sukaktuvinku tenka bendrauti, dalintis iš Lietuvos gaunama periodinė literatūra, knygomis. Šiuo metu J. Dainauskas, turbūt, daugiausia turi Lietuvoje leidžiamas periodikos, negu bet kas kitas. Šiuos Amerikoje. Nuvežus jam naują tėvyneje išleista leidinį, jis tuoj pat nudžiunga ir skuba įtraukti jį į savo kartoteką. O tokių leidinių kortelių jis turi gerą tūkstą.

J. Dainauskas gimė 1904 m., sausio 21 d. Kaune. Šiame mieste jis mokėsi „Saulės“ ir „Aušros“ gimnazijose. Iš pradžios studijavo statybą ir architektūrą. Jau buvo bebėgiąs šiuos mokslus, kuomet nusprendė tapti teisininku. Todėl 1929 m. J. Dainauskas perėjo studijuoti į Teisės fakultetą, kurį baigė 1933 m. 1937-39 metais jis dėstė Aukštesniojo policijos mokykloje, o 1941-44 m. advokato ir mokytojo Kauno suaugusiųjų gimnazijoje.

J. Dainauskas ne tik mokėsi ir dirbo, bet ir buvo veiklus Lietuvių Skautų sąjungos narys (nuo 1919 metų), o taip pat priklausė Lietuvos Šaulių sąjungai (nuo 1922 m.). Jis

yra buvęs vienas Lietuvos Universiteto studentų skautų draugovės organizatorių, o taip pat „Vyties“ filisterių skautų steigėjas.

1923 m. J. Dainauskas aktyviai dalyvavo Klaipėdos sukilime. Buvo didelis šaudymo sporto entuziastas: priklausė Lietuvos šaudymo sąjungos centro valdybai, teisėjo tarptautinėse šaudymo varžybose Helsinkyje.

Nacių ir rusų okupacijos, nutraukė aktyvią J. Dainausko veiklą gimtinėje. Jau 1941 m. jį kalino naciai, o 1944 m., bėgdamas iš Lietuvos, J. Dainauskas paimtas į vokiečių kariuomenę pagalbiniais darbais. 1945 m. Lenkijoje jis pateko į sovietų nelaisvę, iš kurios pabėgęs iki 1957 m. gyveno Lenkijoje.

Tada J. Dainauskas atvyko į Prancūziją, kur 4 metus laukė vizos, kad atvyktų į JAV pas savo šeimą. Paryžiuje tuščiai laiko neleidė, bet pasinėrė į įvairias studijas, o, be to, dirbo žurnalistini darbu.

1961 m. atvažiavęs į Čikagą, J. Dainauskas daugiausia laiko praleido dirbdamas Tarptautinių Santykių bibliotekoje bibliotekininku ir kataloguotoju. Jis taip pat rašė į lietuvišką spaudą (daugiausia „Draugo“ laikraštį), spaudoje bendradarbiauti pradėjo dar Lietuvoje 1918 metais. Iš Prancūzijos jis siųsdavo straipsnius į JAV leidžiamą lietuvių spaudą. Dar ir dabar galima užtikti jo rašinių „Draugo“ dienraštyje.

Žvelgiant į įvairias J. Dainausko redaguotas ar sudarytas knygas, reikia pažymėti jo 77 parengtų bei išleistų „Lietuvos istoriografijos“ saviuinių. J. Dainauskas taip pat parengė ir suredavo „Lietuvos išeivijos spaudos bibliografiją“ (nuo 1970 metų). 1991 metais išleistas stambus jo veikalas „Lietuvos bei lietuvių krikščias 1937-1945 metais“, kuriam medžiagą rašytojas rinko apie 40 metų.

Čia dar reikėtų pažymėti, kad nuo 1968 m. J. Dainauskas darbuojasi Pedagoginiame liuanistikos institute Čikagoje, kur dėsto Lietuvos ir lietuvių kultūros istoriją. Jis taip pat yra vienas iš liuanistikos tyrimų ir studijų centro Čikagoje steigėjų. Turi gausią asmeninę biblioteką, kurią laiko savo bute Brighton Parko lietuvių telkinyje bei Jaunimo centro rūmuose, ten tam reikalui yra skirta didžiulė patalpa.

Tikiuosi, kad man nors kelias brožuais pavyko nutapyti sukaktuvinko J. Dainausko kūrybinės veiklos portretą. Bent šiomis kukliomis eilutėmis noriu pagerbti šį daug lietuvių tautai nusipelnusį asmenį. O taip pat norisi jam palinkėti neišsėmiamos energijos bei sveikatos.

PRANEŠIMAS APIE LOS ANGELES LIETUVIŲ RADIJĄ, JO TĘSTINUMĄ IR PERSPEKTYVAS

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Laikas nuo laiko mūsų kultūriname gyvenime įvyksta pasikeitimai, kurie diktuojami realaus gyvenimo aplinkybių.

Kalifornijos Lietuvių radijo klubas yra įpareigotas Kalifornijos valstijos įstatymų — kurie reikalauja vieną kartą metuose šaukti metinį narių susirinkimą, išrinkti naują valdybą, revizijos komisiją ir apdėti ateities veiklos gaires.

1998 m. kovo mėnesį metinio susirinkimo metu buvo išrinkta valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis taip: Vytautas Šeštokas — pirmininkas, Albinas Markevičius — vicepirmininkas, Rolandas Ragauskas — antras vicepirmininkas, Regina Gasparonienė — sekretorė, Tina Petrušytė — kasininkė, Genovaitė Plukienė — valdybos narė — parengimams, Laisvė Laurinkienė — valdybos narė, Asta Budginienė — valdybos narė, Nemyra Enck — valdybos narė.

Vėliau, padaugejus darbo, į valdybą buvo kooptuotas Gediminas Leškys.

Radijo valandėlės valdyba metų eigoje atliko daug darbų. Surengė puikų rudeninį koncertą-pokylį su soliste Janina Čekanauskienė ir Los Angeles Vyrų kvartetu. Išvystė didelę propagandą finansiniam radijo stoviu pagerinti. Surinko daug aukų įvairiomis progomis.

Faktas, kad LA lietuvių radijas yra išlaikomas tik radijo klausytojų ir aukotojų lėšomis.

Kiekvienas visuomenės darbas turi savo niuansų, sekmių ir nepasisekimų, o — svarbiausia — užtarnautos ir ne užtarnautos kritikos.

Ironiška, kad valdybą kritikuoja ne šimtai radijo klausytojų, bet tos pačios valdybos nariai, kurie kaišioja „baslius ir ratus“. Tas truko valdybai tvarkingai atlikti einamąsias pareigas.

1998 m. rugsėjo 28 dieną savanoriškai iš Lietuvos radijo valdybos pasitraukė vicepirmininkas Albinas Markevičius. Aš esu jam dėkingas už ilgametį darbą, už radijo valandėlės materialinį, taip pat ir moralinį remimą.

Iš Los Angeles radijo istorijos — 45 metų eigos matyti, kad pirmininko ir koordinatoriaus pareigos yra atsakinėjusios. Kad būtų patrauktas radijo laidos klausytojams ir patenkintas daugumos skonis, man teko koordinuoti ir padėti paruošti radijo laidas visiems redaktoriams. Šiuo metu talkininkauju, Lietuvos Vilniaus radijų, parengiu įrašus iš egzodo rašytojų gyvenimo.

Los Angeles radijo valandėlės 10 metų buvo įrašomos Tautinių namų pirmininko Jonui Petroniui įstigos kabinete, Albino Markevičiaus įstigoje, Pauliaus Jasiukonio filmų įstigos kabinete ir Rolando Ragauskos namuose. Per šį laiką radijo įrašo — techniko darbą su manimi dirbo Vladas Gily.

Už šį ilgametį bendradarbiavimą reikiu širdingą padėką Jonui Petroniui ir Vladui Gily.

Praeitės valdybos susirinkimai nebūdavo dažni, nes tam ir nebuvo būtino reikalo. Valdybos susirinkimai vykdavo vakare, Albino Markevičiaus įstigos patalpose, nepatogiu laiku. Daugelis valdybos narių negalėdavo dalyvauti. Mažiau reikšmingi reikalai buvo ap-

tariami telefonu. Tai yra pigu, lengva ir negaištamas laikas, važinėjant ilgas distancijas.

Visų šių neigiamų ir darbo neįvertinimo aplinkybių poveikis, aš nuo 1999 metų sausio 1 dienos atsisakau iš valdybos pirmininko, koordinatoriaus ir redaktoriaus pareigų.

Remdamasis Kalifornijos Viešųjų priemonių radijo taisyklėmis, pirmininko, koordinatoriaus ir redaktoriaus pa-

Los Angeles Lietuvių tautinių namų pirmininkas Jonas Petronis (kairėje) kalbasi su su radijo redaktoriu Vytautu Šeštoku.

VENTOS FRONTO PRISIMINIMAI

1944 metai

Antrojo pasaulinio karo pabaigoje per Lietuvą ėjęs ir ją smarkiai sužalojęs rytų frontas paliko šurpūs prisiminimus apie abiejose fronto pusėse kovojusius lietuviams. Sovietiniuose plentuose, kartu su Reicho armija, ten kovėsi lietuvių savisaugos batalionai. Sovietų armijos Kuršo fronte kovėsi 16-ji šaulių divizija, kurios daugumą sudarė mobilizuoti lietuvių. Raudonajai armijai pralaužus rytų frontą ir vokiečių armiją atstūmus į Žemaitiją iki Ventos, jos vakarinė krantė kovojo, Tėvynės apsaugos rinktinės pirmojo pulko kariai, greta vokiečių vėmchto.

Tėvynės apsaugos rinktinė 1944 metų liepos antroje pusėje sudarė apie 2,000 ginkluotų savanorių, dalinys iš Aukštaitijos ir Žemaitijos. 1944 m. rugpjūčio 4 d. suformuotas pirmasis lietuvių savanorių pulkas užėmė kovos pozicijas prie Ventos, nuo Latvijos sienos iki Telšio miesto pietinės ribos. Tuo metu Tėvynės apsaugos rinktinės daliniai, kartu su vėmchto pajėgomis, sulaukė bolševikų veržimasi į vakarus. Du mėnesius (nuo 1944.08.10 iki 10.07) Ventos fronte buvo ramu.

Abiejose pusėse vyko persigrūpavimas ir žvalgyba su mažais pasiūlymiais. Tarp žmonių plito kalbos, kad vokiečiai su naujais ginklais pereis į ofensyvą ir bolševikus iš Lietuvos išstums.

Persitvarkymas vyko ir Tėvynės apsaugos rinktinėje, ga-

reigas pavedu Radijo klubo vicepirmininkui redaktoriui Rolandui Ragauskui, iki naujo metinio susirinkimo š.m. balandžio mėnesį, kuris išrinktų naują valdybą ir pasiskirstytų pareigomis.

Baigdamas šį pareiškimą, noriu širdingai padėkoti visiems mano radijo laidos klausytojams, kad per 15 metų klausė mano balso, kuris buvo nuosirdžiai tartas. Daugelis klausytojų man už tai pareiškė padėką.

Radijo valandėlės klausytojai ir aukotojai, tikėtai Jūs savo dėmesiu ir nuolatine parama sugebėjote išlaikyti šią vienintelę radijo valandėlę Pacifico pakrantėje. Linkiu ir toliau likti šio radijo klausytojais, puoselėti lietuvių radijo bangomis.

SKELBIMAI

VAIRŲS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kana kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-8824

ALANTA FINANCIAL CORP.
3240 N. PULASKI RD.
CHICAGO, IL
Ieškote automobilio?
• padėsime pigiai nusipirkti iš varžytinių;
• maži mėnesiniai mokesčiai, norint pirkti išsimokėjimui;
• nėra kredito istorijos? Ne problema!
• automobilių draudimas geriausiomis sąlygomis.
Kreiptis:
Arūnas, tel. 773-205-7702.

773-585-9500

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 586-5859
(708) 425-7160

RIMAS LSTANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Century 21 KONECK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4385 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patars. Įkainavimas veltui.

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kredito istorijos?
Pirmas automobilis?
Neigai naujame darbe?
Ką tik atvykot į JAV?
Ne problema!
Žemos auto kainos!
Maži mėnesiniai mokesčiai!
Nėra pradinio mokesčio!
Galėsite sėsti už valro žandien!
(630) 207 2748

lionis, Vladas Kazlauskas ir Vincas Seibutis, spalvingai aprašydamas kautynių eigą, traukiamąsi į Vokietiją, apsupimą prie Karaliaučiaus ir sovietų belaisvio kelią. Jo atsiminimų atkarpą 1998 m. atspausdins „Lietuvių balsas“ Čikagoje. Labai įdomus ir kitų knygų autorių prisiminimai, Juozo Kuckailio aprašytas 50 metų pamėnijimas ir žuvusiųjų pagerbimas Sedoje.

Šią knygą „Ventos frontas“ galima užsisakyti Draugo fonde, tel. (773) 585-9500, arba pas Bronių Juodelį, tel. (630) 986-1613.

Br. Juodelis

MIESTAS BE ATEITIES

Apytuštes gatvės, namai vaiduokliai, kuriuose glaudžiasi asocialios šeimos — taip dabar atrodo prieš 49 metus Karpenų kaimo vietoje per dešimtmetį pastatytas Naujosios Akmenės miestas. Išlikusios didelės statybinių medžiagų bendrovės jau nebepajėgia išlaikyti 14 tūkst. Naujosios Akmenės bei -23 tūkst. likusių rajono gyventojų. Be statybos pramonės, Naujojoje Akmenėje nieko kito nėra.

Akmenės rajono meras Anicetas Lupeika „Lietuvos rytui“ sakė, kad metų pradžioje negaliojo lygis rajone buvo didžiausias Lietuvoje — 16 proc. Tačiau ir šie skaičiai nėra realūs, mat iš 21 tūkst. rajone gyvenančių darbingų žmonių dirba tik 9 tūkst., dar

3 tūkst. registruojasi darbo biržoje, o likę 9 tūkst. neaišku kaip vertiasi.

Pasak rajono mero, labai atpigę butai. Gerai įrengto buto Naujojoje Akmenėje kainą tik 4-5 tūkst. litų. Didžiausia bėda — masiškai plūstantys didžiųjų miestų gyventojai — asocialūs asmenys. Per porą metų tokių asmenų Naujojoje Akmenėje apsigyveno 800.

Meras A. Lupeika sako, kad nedarbą išprestų privatių žmonių iniciatyva, tačiau be valstybės paramos verslo Naujojoje Akmenėje pradėti neįmanoma. Paprastas pavyzdys: kad paimtum kreditą iš banko, reikia užstato. Žmogus galėtų užstatyti butą, tačiau jo kaina — 4 tūkst. litų. Norint gauti 20,000 litų kreditą, reikėtų užstatyti 5 butus. Prieš žmogų pastatoma siena.

Prieš porą metų Naujojoje Akmenėje buvo 4 bankai. Dabar likę tik taupomojo ir Žemės ūkio bankų atstovybės, ir tos pačios liko tik rajono merui įsikūsius ir pažadėjus, kad miesto savivaldybė biudžetą lėšas laikys abiejuose bankuose.

Pagrindinė žmonių maitintoja — bendrovė „Akmenės cementas“. Tačiau ir ši anksčiau buvusi didžiausia Baltijos šalys cemento gamintoja žada atleisti dar 600 žmonių. Kitų fabrikų nėra. Žemės ūkis kol kas gelbsti trijų hektarų savininkus nuo bado, tačiau čia nėra nė vienos perdirbamosios pramonės įmonės. Akmeniškų užauginti grūdai gabenami į Joniškį, mėsa ir pienas — į Mažeikius, o cukriniai runkeliai parduodami Pavenčiams.

Siemet žlugo paskutinė vil-tis ištempti miestą iš bedugnės. Mūitinė nusprendė, jog Naujosios Akmenės Vegetarijų mūitinės postas, kurio 1990-1992 metais vyko aktyvi prekyba su Latvija, Lietuvai nereikalingas.

Rima Jakutyte

Kun. Vytauto Bagdanaviciaus, MIC, 90-tąjį gimtadienį švenčiant Jaunimo centro kavinėje pernai lapkričio 20 d. Iš kairės: Nijolė Užabalienė, Algimantas Kezys, Ramutė Plioplytė, sukaktuvininkas kun. Bagdanavicius, dr. Juozas Meškauskas, dr. Kazys Ambrozaitis. Nuotr. Zigmago Degutis

• Pasaulis yra kaip scena, o dauguma žmonių nori užimti kritikų kėdes.

Anonimas

AR TAIP GINAMI LIETUVOS INTERESAI?

Kai pernai vasarą buvo paskelbtos Europos Sąjungos komisijos išvados apie Lietuvos nepasirengimą deryboms dėl narystės, krašto vyriausybė ir politikai pasipiktino tokiu sprendimu. Vyriausybė garbiai pažadėjo, kad kitais metais, t.y. šiemet, komisijos išvada neišvengiamai bus palanki ir Lietuva atgaus prastą prestižą. Taip neatsitiko. Tačiau antrasis Europos komisijos „antausis“ Lietuvai davė progą pamąstyti apie tikruosius krašto interesus bei ramiau pažvelgti į tikrąją šalių-kandidatų lenktynių dėl greitesnės derybų narystės Europos Sąjungoje pradžios prasmę. Tačiau ar Lietuvos vyriausybė pati žino, kokie interesus ir ar galima juos suderinti su greita integracija į Europos Sąjungą.

Europos Sąjungos komisijos išvados apie Lietuvos nepasirengimą pradėti derybas dėl narystės krašte, visų pirma „politiniuose sluoksniuose“, sukėlė nemenką sumaištį. Pirmoji valstybės pareigūnų reakcija į Briuselio biurokratų parengtą raportą apie Lietuvos ekonomikos ir valstybinių institucijų būklę buvo aiški neigiamai. Nuoskaudos ir nepasitenkinimo neslėpė nei Užsienio reikalų ministras, nei vyriausybės vadovas, nei dauguma kitų valdantiesios koalicijos politikų. Opozicijos vertinimai, kaip ir galima buvo tikėtis, pasižymėjo visai kitais akcentais ir spalvomis — dėl Lietuvos nesėkmės buvo kaltinama pati vyriausybė ir parlamentinė dauguma. Spaudoje taip pat netrūko priekaištų Lietuvos atsakingiems pareigūnams ir politikams, kurie, žiniasklaidos nuomone, ir yra tiesioginiai neigiamų EK sprendimo kaltininkai. Žinoma netrūko priekaištų ir ES komisijai, kurią kai kas net ėmė vadinti bjauresne už Maskvą. Kita vertus, po kurio laiko, praėjus pirmajam įkarščiui, krašto pareigūnų tonacijos, kalbant apie komisijos sprendimą, ėmė kisti. Vis dažniau akcentuojama Lietuvos pažanga, kurią pripažino ir komisijos ekspertai, bei pasi-

drąsinimai dirbti geriau ir ištaisyti nurodytus trūkumus. Tuo pačiu giliau susimąstoma apie tikruosius Lietuvos valstybės ir jos žmonių interesus Europos Sąjungoje.

Užsienio reikalų ministras, kalbėdamas apie Lietuvos diplomatijos uždavinius, pabrėžė valstybinių interesų gynimo būtinybę, kaip pagrindinį šios tarnybos pirmumą (apie tai kalbėsime vėliau). Tuo pačiu pradėta formuluoti mintis apie tai, kad narystės sąlygos, o ne data yra rungtynių dėl Europos Sąjungos esmė. Be abejo, tai labai sveikas ir sveikintinas požiūris, tačiau iki šiol atrodo, kad būtent klausimas kas pirmasis pasieks derybų starto gairę ir yra „didžioji nacionalinė dilema“. Po pirmojo antausio, kai Lietuva buvo pavadinta prastesne už Estiją ir nepakviesta pradėti ES narystės derybų su pirmuoju „šešetuku“, sekė antrasis. Pasirodė, mes prastesni net už latvius. Kai kam tai buvo panašu į pliaukštelėjimą „šlapia mazgote per veidą“. „Žengimo į Europą“ lenktynės yra tapusios daugiau ar mažiau, tačiau visai tautai bent kiek svarbia idėja. Iš čia tas skausmingas reagavimas, kai išgirstama sakant, „ne, tu dar netinki Europai“. Tačiau daugiausia išpareigojimų greitai integracijai į ES yra padariusi vyriausybė, kuri visą laiką kartojė, kad mes tikrai būsim pakviesti derybų jau šiais metais. Taigi šis antrasis „ne“, nors ir suvnyiotas į „žymios pažangos“ pripažinimo vatą, yra rimtas pasikėsinimas į vyriausybės ir jos vadovo prestižą bei patikimumą. Matyt, siekiant apsaugoti šį prestižą, Lietuvos visuomenės akyse, ir buvo užsipulta ES komisija dėl „nekonkrečios politinės išvados“. Tačiau tam, kad būtų galima teigti, jog komisijos išvados yra „politinės“, o ne dalykinės, reikalingi įrodymai. Neišspręstas Ignalinos Atominės elektrinės klausimas čia labai „parankus“, juolab, kad patys komisijos pareigūnai, atrodo, nepakankamai aiškiai išdėstė savo poziciją dėl Ignalinos AE uždarymo terminų ir procedūrų. Nors

Europos Sąjungos išplėtimo darbo grupės vadovas Van der Pasas tvirtina, kad Ignalina nebuvo lemiamas priekaištas Lietuvai, tačiau Lietuvoje abejojama šio tvirtinimo nuodum: primenamas Europos komisijos igaliojimo Van den Bruk laiškas, kuriame priekaištaujama dėl atominės jėgainės ir atmetamas Lietuvos pasiūlymas sukurti ekspertų komisiją. Atsivėlgiant į Ignalinos AE nepaprastą svarbą Lietuvai, galima suprasti mūsų visuomenės nepritimą tokiems reikalavimams. Todėl vyriausybė, siekdama komisiją apkaltinti politiniu spaudimu, stengiasi sudaryti išpodi, kad Ignalinos AE yra vienintelė rimta kliūtis Lietuvos narystei sąjungoje. Ir tai jai neblogai pavyko: visuomenėje sukilo gan didelis pasipiktinimas Europos Sąjungos biurokratų reikalavimais ir vis dažniau girdėti balsai, kad „jei taip, tai mums nėra ko į tą sąjungą prašyti“. R. Smetona gali džiaugtis: pagaliau Lietuvoje sukilo tikra priekaištų banga. Paradoksu, tačiau dėl to kalta ir mūsų vyriausybė, kuri skelbiasi visiškai priitarianči europinės integracijos idėjai. Apie komisijos atsakymą bei mažąją, pasak Algirdo Saudargo, Europos Sąjungos politinę valią plėstis į rytus, reikėtų kalbėti atskirai. Tačiau, kadangi mes vargu ar kaip nors rimčiau galime įtakoti vidinius sąjungos procesus, vėliau susitelkime ties savo kiemo reikalais. Ar iš tiesų jame viskas taip gerai, kaip teigia vyriausybė?

Jeigu Lietuva gavo antausį, tai tuo antausiu reikia laikyti priekaištus dėl neįgyvendintos korupcijos ir valdinių darbo neefektyvumo. Kas Lietuvoje galėtų teigti, jog šie priekaištai neteisingi? Manau, greičiau jau daugelis atsidus su palengvėjimu, sakydamas, ačiū Dievui, kad yra kas paspaudžia lietuvišką biurokratiją. Jei vyriausybė mano, kad priekaištaujama be pagrindo, o korupcija visame pasaulyje egzistuoja, tegu atsako, ką per šiuos metus nuveikė savivaldybių reikalų ir valdymo reformų ministerija? Kur tos reformos, apie kurias išdiznai skelbia ministerijos pavadinimas? Ne tik komisijos biurokratams, bet ir Lietuvos piliečiams taip pat reikėtų paaiškinti, kokiais pasiekimais gali pasigirti Ūkio ministerija. Nepaslapsti, kad po vizito Lietuvoje šių metų vasaros viduryje Europos Komisijos igaliojimo Van den Brukas išsivežė ne per geriausius išpoddus. Ir dėl to kalčiausias, ko gero, buvo pramoninių statytinis ministras Vincas Babilius.

Dar keletą žodžių apie „tikruosius“ valstybės interesus. Žiniasklaidoje jau buvo užsiminta, kad Lietuvos nesugebėjimas įstoti į Pasaulio prekybos organizaciją (WTO), galėjo lemti prastesnį nei Latvijos, kuri ne per seniausiais tapo WTO nare, mūsų valstybės vertinimą komisijos išvadoje. Lietuvos derybininkai pareiškė, kad, jei norėtume, mes net rytoj galėtume įstoti į WTO. Latviai, atseit, politinio efekto vardan, atsisakė ginti savo krašto interesus derybose su WTO, o lietuviai — „rėmėsi racionalia ekonomine logika“ ir stengėsi apsaugoti valstybinius interesus.

Ar tikrai taip? WTO derybinius papiktino Lietuvos sprendimas padidinti importo muitus kai kurioms, į kraštą įvežamoms, prekėms. Tame tarpe ir cheminėmis trąšoms. Tai irgi „valstybinis interesas“?

Tačiau galbūt už visų šių žingsnių slypi aiškus Lietuvos vadovų planas, kuriuo siekiama įgyvendinti ilgalaikius

LIETUVOS GYNYBOS PADĖTIS

Atkelta iš 3 psl.

Tautinė gvardija buvo pirmieji, mums padėję, kuriant Puskarininkų mokyklą. Mes didžiuojamės šia mokykla. Kiekvienas karininkas žino, kad geri puskarininkai yra geros kariuomenės pagrindas. Iš JAV tarptautinių karinio rengimo fondų yra apmokami mūsų karininkai JAV karo mokyklose. Lietuvos karininkai dalyvavo pestininkų karinių vadovavimo, žvalgų, pėdsėkių, reindzerių, ryšininkų, transportavimo ir logistikų kursuose. Mes turime karininkų, gavusių diplomus iš JAV Vado ir Generalinio štabo karininkų rengimo kolegijų (Command and General Staff College). Šiuo metu keturi karininkai mokosi JAV karo akademijose. Daugiau nei 500 karinio personalo mokėsi ilgalaikiuose ir per 140 trumpalaikiuose kursuose užsienyje. JAV International Military Education and Training (IMET) fondas buvo naudojamas, kuriant anglų kalbos klases Lietuvoje, kurias dabar aprūpiname iš savo išteklių. Visi mūsų karo akademijos karininkai privalo išlaikyti anglų kalbos egzaminą ir gali mokytis prancūzų arba vokiečių, kaip antrąjį užsienio kalbą. Mes dėkojame už visą JAV ekspertų techninę ir materialią pagalbą, teikiamą Baltijos regioniniams ir Lietuvos projektams.

Mes ruošiamės kvalifikuotus karininkus ir puskarininkus ir tuo pat didiname šaukiamųjų ir kariuomenę skaičių. Nuo 1996 m. iki 2001 jų skaičius padidės nuo 2,300 iki 7,700 per metus.

Išskaitant pagalbinių personalą, mūsų reguliarios pajėgos 2008 metais bus didesnės nei 23,000 žmonių. Šaukiamieji sudarys apie 48% visų reguliarių pajėgų. Mes neturėtume

krašto interesus. Gal iš tiesų mūsų narystė ES iš principo jau garantuota ir tai tik laiko klausimas? Todėl svarbiausia, ne kada, bet kaip, mes įsijungsimės į Europos Sąjungą. Kitaip sakant, kokius išsėdėsime savo rinkos apsaugos mechanizmus, ar apsaugosime savo energetikos sektorių nuo eurobiurokratų užmačių, ar užsitikrinsime ne tik europiečių, bet ir amerikiečių strateginę draugystę.

Jeigu iš tiesų egzistuoja tokia strategija, tai mūsų valstybės vadovus reikia tik patinsinti ir palinkėti sėkmės, ją įgyvendinant. Nors reikėtų atkreipti dėmesį į tai, jog neįmanoma pasiekti visų šių tikslų vienu metu: užsitikrinti ilgalaikius „valstybinius interesus“ ir greitai integruotis į ES. Todėl ir vyriausybė ne-reikėtų daryti tokių iškilmingų pasidėjimų, koks buvo paskelbtas praėjusių metų pabaigoje, jog Lietuva jau šiais metais bus pakviesta stojimo derybų, kad po to nereikėtų įsivelti į beprasmius ir politiški žalingus gincus su Europos Komisija ir pačia ES bei, stengiantis išvengti atsakomybės už padarytas klaidas visuomenėje, kurstyti prieš Europos Sąjungą nukreiptas nuotakas.

Lietuvos piliečiai laukia europietiško permainingo ir aiškių politikų paaiškinimų apie tai, kaip ir kokius valstybinius interesus rengiasi ginti mūsų vyriausybė: Europos Sąjungoje ir su Europos Sąjungos pagalba.

Aivaras Prancūzaitis

• Ant savęs nieko nemato, ant kito vežimą sukrato. Lietuvių patarlė

problemos sukurti profesinę kariuomenę, bet mums reikalingi šauktiniai, kad galėtume apmokyti Lietuvos jaunimą ir tuo sukurti dideles rezervo pajėgas.

Valstybės gynybos taryba, kuriai pirmininkauja valstybės prezidentas ir į kurią įeina ministras pirmininkas bei Seimo vadovas, išpareigojo 1998 m. skirti 1,5% bendro valstybės produkto (BVP) gynybos reikalams, o iki 2001 metų gynybos biudžetui bus skirta 2,0% BVP. Nuo 1996 m. gynybos biudžetas, pinigine išraiška, padidėjo tris kartus.

Norint pasiekti mūsų planuojamą pajėgų lygį iki 2008 m. ir įsigyti reikiama ginklų, tinkamai paruošti reguliarią kariuomenę ir aktyviojo rezervo pajėgas, numatoma 2005 m. prašyti padidinti gynybos reikalams skirtas lėšas iki 2,5% BVP. Jei infliacijos ir ekonomikos augimo lygis bus toks, koks numatytas, mūsų tikslas bus pasiektas.

Mes pirmoje priešankines ginkluotes iš Švedijos. Potenciali tankų atakos grėsmė yra sunkiai įveikiama. Naudodami JAV skirtą Varšuvos iniciatyvos 1997 m. fondus, iš JAV Harris korporacijos pirkome ryšių įrangos, o dabar įgyvendiname programą iš savo paties lėšų. Radijo ryšių aparatai yra naujausios technologijos ir atitinkantys NATO reikalavimus. Pagal „Pertekliaus perdavimo gynybai“ (Excess Defense Articles) programą mes gavome iš JAV Vokietijoje buvusius 130 naudotų visureigių, UCVC. Šiais metais, naudodami mūsų fondus, iš General Motors pirkome to paties modelio sanitarius automobilius, o dabar deramės dėl kilnojamų vadaviečių (command post communication vehicles). 1999 metais planuojame pirkti daugiau tokio modelio pestininkų transporto priemonių.

Santrauka

Galutinį mūsų pastangų įvertinimo rezultatą JAV atstovas pateikė prieš keletą savaičių čia, Vilniuje, vykusiame „Partnerystės varden taikos“ seminare „Baltijos gynybinės struktūros“, kuriame dalyvavo 19 valstybių atstovai. Ši įvertinimo santrauka yra JAV karinių ekspertų komandos, vadovaujamos mjr. gen. Kievenar iš JAV Gynybos departamento, pasekmė. Jų analizė buvo paskelbta šių metų pradžioje. „Lietuva turi siektiną planą, kuris palaikomas materialiai ir gerai įgyvendinamas“. (Karininkai iš JAV Gynybos departamento, Valstybinio gynybos universiteto ir JAV Europos Kariuomenės valdybos štabo atliko generolo Kievenar analizę. Ši grupė apėmė visas tris Baltijos respublikas ir atliko savo įvertinimą nuo 1997 m. lapkričio iki 1998 m. gegužės mėn.).

Lietuva kuria savo gynybines pajėgas. Mūsų suvereniteto gynyba yra besąlygiška. Mes kuriame pajėgas, galinčias integruotis į NATO karines struktūras. Jei primsite mus į šiaurės Atlanto gynybos sąjungą, mes primsime reikiamus valstybės narės įsipareigojimus. Mes norėtume, kad suprastumėte mūsų ateities tikslus. Tarybinės okupacijos metais Lietuva buvo labai nusiaubta. Dabar daug ką reikia ištaisyti ir atkurti. Mes kurėmės ne nuo pamatų arba tuščio popieriaus lapo, bet, kaip sakė plk. Pocius, mūsų Savanorių pajėgų vadas, mes pirmiausia turime nušluoti griuvėsius, nuvalyti lentelę ir tik tada pradėti kurti. Mes nebijome darbo ir ateities sunkumų.

DRAUGAS, 1999 m. sausio 21 d., ketvirtadienis

5

A.†A. JUZĖ VAITKIENĖ RAMIENĖ Mataitytė

Gyveno Lemont, IL, anksčiau Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1999 m. sausio 20 d. 5:30 val. ryto sulaukusi 90 metų.

Gimė Lietuvoje, Palangoje. Nuliūdę liko: sūnus — Vytas ir Rimas su šeimomis. Velionė buvo žmona a.a. Juozo Vaitkaus ir a.a. Stasio Ramaus.

Priklausė daugeliui lietuviškų organizacijų ir klubų. Velionė pašarvota penktadienį, sausio 22 d. nuo 2 iki 8 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.)

Laidotuvės šeštadienį, sausio 23 d. iš laidojimo namų 9:30 val. ryto a.a. Juzė bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių Velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnūs su šeimomis. Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

Mielam

A.†A. KAZIMIERUI RIŠKUI

mirus, liūdesyje likusią žmoną dr. STASĖ RIŠKIENĖ TRASKEVIČIUTĘ, dukrą ALDONĄ, sūnus KĘSTUTĮ POVILĄ ir JURGĮ su šeimomis bei visus gimines nuoširdžiai užjaučiu.

Stasys Surantas

A.†A. VYTAUTUI DIJOKUI

mirus, jo žmonai JADVYGAI, sūnui JONUI, giminėms Lietuvoje, svainei TERESEI SIMUTIS, MARYTEI ir ALFONSUI ALEKSIEJŪNAMS ir ROBERTUI SIMUČIUI reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimė.

A. Balužis	K. Beinoras ir šeima
E. Kiaupa	Z. Degutis
N. ir A. Martinkai	N. Matulienė
A. ir A. Mikučauskai	S. ir A. Naujokai
R. Simutis	T. Simutienė
J. ir E. Zubrickai	A. ir A. Sūnaitiai

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. ALINA SKRUPSKELIENĖ

Jau suėjo penkeri metai, kai mirė Mama, Sesuo, Senelė ir Prosenelė. Jos netekom 1994 m., sausio mėn. 24 d., sulaukusios beveik 90 metų. Ji palaidota Aušros Vartų kapinėse, Putnam, CT. Šią liūdną sukaktį minint, šv. Mišios už jos sielą bus atšaukiamos Nekaltai pradėtosios Marijos seselių vienuolyne, Putnam, CT.

Prašome prisiminti Velionę savo maldose. Skrupskelių šeima

„Ir sunkios metų dulksės kai užkranta
Blakstienų džiugesį kaip vakaro migla,
Man visa tai, kas buvo miela, šventa
Be žodžių kalba vakaro tyla“.

B. Brazdionis

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. dr. ALFONSAS AŽUBALIS

1989 m. sausio 23 d. mūsų mylimas Tėvelis ir Senelis atsiskyrė su mumis. Nors ilgesio dienos pavirto metais, Jo atmintis liks šviesi mūsų širdyse.

Prašome visus artimuosius prisiminti a.a. dr. Alfonsą maldose.

Liūdintys: dukrė Dalia, žentas Cas, anūkai Gintaras ir Algis Woss.

Banking
the way
it should be!

MIDLAND BANKE
galite pasišnekėti su draugais,
nes mes — Jūsų apylinkės
bankas!
Midland savininkai ir
tarnautojai yra vietiniai žmonės.

Midland Federal
Savings and Loan Association

8829 S. Harlem Ave., Bridgeview 60455 • (708) 598-9400
4040 S. Archer Ave., Chicago 60632 • (773) 254-4470
2857 W. 99th St., Chicago 60629 • (773) 925-7400
www.midlandfederal.com

FDIC Insured

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Nebūtų jokių galimybių pasiteisinti, jeigu nenuvyktumėte į „Dainavos“ ansamblio koncertą šį sekmadienį, sausio 24 d., 3 val. popiet, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke. „Dainavos“ koncertų lygis — visiems žinomas. Kito tokio ansamblio Amerikoje (gal tik su viena išimtimi) tikrai neturime. Vadovauja jaunas muzikas, dainuoja daug jaunimo, daugiausia čia gimusio ir augusio. Nors „Dainava“ jau šventusi 50 metų sukaktį, bet tai jaunatviškas ansamblis — mūsų, t.y. užsienio lietuvių — ansamblis, todėl visi tie, kurie nuolat murma, kad dabar meniniai vienetai per dažnai kviečiami iš Lietuvos, turi jausti pareigą dalyvauti „savo“ ansamblio koncerte, neseniai atvykusius tautiečius raginame dalyvauti koncerte ir įsitikinti, ką užsispyrę ir pasišventę neprofesionalai „saviveiklininkai“ gali pasiekti.

Jaunos seselės Aušra ir Laima, neseniai atvykusios iš Lietuvos, kalbės apie palaimintą Jurgį Matulaitį Čikagoje bei apylinkėse Nekaltai Pradėtosios M. Marijos seserų rėmėjų ruošiamame palaimintojo Jurgio 72 metinių paminėjime sausio 24 d., sekmadienį. Minėjimas pradėtas Mišiomis Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje 10:30 val. r., tęsiamas parapijos salėje. Minėjimas ilgai neužsitęs, pakaks laiko dalyvauti „Dainavos“ ansamblio koncerte, kuris vyks 3 val. p.p. šios parapijos bažnyčioje. Kviečiami visi rėmėjai ir svečiai.

Tėviškos parapijos pranešimu, Amerikoje šiomis dienomis lankosi Lietuvos Evangelikų-liuteronų Bažnyčios vyskupas dr. Jonas Kalvanas, jn. Šalia visų kitų numatytų išpareigojimų, vysk. Kalvanas, jn., savo apsilankymo metu numato sausio 24 d., 10:30 val. r., pasakyti pamokslą lietuvių evangelikų-liuteronų Tėviškos parapijos bažnyčioje.

Algimanto Kezio fotografijų parodos „Būties fragmentai“ atidarymas yra sausio 23 d., šeštadienį, 7:30 val. vak., Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte. Paroda tęsis iki vasario 28 d.

Čikagoje steigiamas lietuvių teatras! Vasario 3 d., trečiadienį, 7 val. vak., Jaunimo centro kavinėje įvyks organizacinis teatro steigimo susirinkimas. JAV LB Kultūros taryba kviečia susirinkime dalyvauti įvairių su teatru susijusių, talentų žmonių: scenos darbuotojų, apšvietėjų, aktorius... Bus sudarytas tea-

Lietuvių karių veteranų sąjunga „Ramovė“ Čikagos skyriaus metinis narių susirinkimas vyks sausio 24 d., sekmadienį, 12 val., Jaunimo centro patalpose. Kviečiami visi skyriaus nariai susirinkime dalyvauti.

Prašome ateiti į talką — šeštadienį, sausio 23 d., 10 val. ryto į talpintuvą bus kraunami „Saulutės“, Lietuvos Vaikų globos būrelis, siuntiniai. Renkamės 9:45 v.r. apatinėje mašinų aikštelėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Bus apie 300 dežių. „Saulutė“ yra dėkinga už pagalbą surenkantiems suaukotus daiktus, juos skirstantiems ir pakuojantiems bei padedantiems sukrauti išsiuntimui. Pakavimą tvarko Raminta Marchertienė, tel. (630) 243-9488.

Atvykusieji į „Dainavos“ ansamblio koncertą sekmadienį, sausio 24 d., 3 val. p.p., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, galės pastatyti automobilius Maria aukštesniosios mokyklos aikštėje (įvažiavimas iš 67tos gatvės, tuoj į rytus nuo California Ave ir 67th sankryžos).

Aldona Andriušis, Dorchester, MA, kartu su prenumeratos mokesčiu dar atsiuntė 105 dol. auką, kuri labai įvertinama. Esame dėkingi.

BALFO Cicero skyriaus metinis susirinkimas šaukiamas sausio 31 d., sekmadienį, 11 val., Šv. Antano bažnyčioje, kun. dr. K. Trimakas atnašaus šv. Mišias už gyvus ir mirusius skyriaus aukotojus ir darbuotojus. Giedos sol. L. Stepatienė ir choras, vargonuos M. Prapuolenis. Tuojau po pamaldų (12 val.) parapijos salėje bus susirinkimas ir užkanda. Visi maloniai kviečiami dalyvauti pamaldose ir susirinkime.

Susidylkite žiemą romantiška nuotaika! Sonatos Deiveikytės-Zubovienės koncertą „Romantinės miniatiūros“ PLC vasario 7 d. 1 val. popiet rengia Lietuvių dailės muziejus.

LIETUVOS VYČIŲ 112 KUOPOS VEIKLA

Čikagos Marquette Parko Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje veikia 112-ji Lietuvos Vyčių kuopa. Ilgus metus šios kuopos nariai rinkdavosi kas mėnesį. Daugeliui narių apsigyvenus tolimuose priemiesčiuose, kilo sunkumai lankyti dažnus susirinkimus, todėl buvo nutarta susirinkimus šaukti kas 4 mėnesiai. Bet ir dabar, kai susirinkimai reti,

Pedagoginio lit. instituto kuciose gruodžio 19 d. Iš kairės: instituto direktorė Stasė Petersonienė, dr. Arvydas Žygas, buvęs šio instituto studentas ir vėliau lektorius, žurn. Zuzana Juškevičienė.

ne visi nariai į juos atvyksta ir dėl to nukentčia bendra kuopos veikla.

Pirmame 1998 m. rudens susirinkime, vykusiam rugsėjo 15 d. buvo išrinkta nauja kuopos valdyba: kuopos pirmininkas — Edvardas Deksnis, 1-mas pavaduotojas — Aleksandras Mockus, 2-ra padėjėja — Ellie Kaspūtis, 3-čia pavaduotoja — Maria Deksnis. Kuopos pirmininko padėjėjai vykdė ir kitas su kuopos veikla susijusias pareigas. Sekretorės pareigas apsiėmė Gerrie Chaplin, o valdybos narių posėdžiams sekretoriauja Julia Zakarka. Pranešimų sekretorė — Alvinia Giedraitis. Naujų narių priėmimo pareikšimus ir narių mokesčius surenka Terri Vaitkus. Kuopos išdininės pareigas atlieka Dolores Wainauskas.

Kontrolės komisijos nariai Lorraine Švelnis ir Mickey Petrosius.

Tvarkdaryų pareigos teko: Vince Petrosiui, Ed. Pociui, Ed. Balchunui ir Ant. Pauzoliui.

Lietuvos reikalų vedėja yra ses. Angela Balchunas. Įvairių apeigų vedėja — Julia Zakarka. Žurnalo „Vytis“ korespondencijomis rūpinasi ses. Angela Balchunas, o visas korespondencijas angliškai atlieka Aldona Brazis. Korespondentas lietuvių kalba — Antanas Pauzolis. Visus Lietuvos Vyčių įvykius fotografuoja ses. Tercisia. Ryšius su visuomene ir kitomis organizacijomis derina Estelle Rogers.

Antras 112 kuopos susirinkimas vyko gruodžio 15 d. Šis susirinkimas buvo skirtas lešų telkimui kuopos veiklai.

Susirinkimą pradėjo pirm. Edv. Pocius. Pirmininkauti buvo pakviestas A. Mockus. Kiekvienas v-bos narys atliko savo veiklos pranešimą. Pranešimai buvo trumpi dėl vyksiančio kuopos pabėdavimo. Į šį kaledinį pabėdavimą gausiai susirinko nariai ir jų svečiai. Kiekvienas susirinkimas pradedamas ir baigiamas mal-

da. Kuopos dvasios vadovo pareigas atlieka kun. Rimas Gudelis.

Šis susirinkimas buvo pasirinktas kalėdinėmis giesmėmis, kurias akordeonu pritarė, pavadė muz. Faus tas Strolia. Maisto ruošimui labai daug prisidėjo Petrošių šeima, talkinant Juliai Zakarkai, Marijai Deksnis ir Anelei Pocius.

Į susirinkimą atsilankė parapijos klebonas kun. Mykolas Jakaitis, kiti kunigai ir kelios ses. kazimierietės. Kitas susirinkimas š.m. kovo 16 d. vyks parapijos salėje. Visiems palinkėta Dievo laiminamų Naujųjų Metų.

Ant. Pauzolis

ŠEIMOS KLUBE — KOSMETOLOGĖ IR ATEITININKŲ VEIKĖJA

Taip jau įvyko, kad Šeimos klube žmonės susirinko ne tradiciškai — ne paskutinį mėnesio šeštadienį, o pirmąjį. Mat Padėkos dieną daugelis žmonių išvažinėjo kas kur, kai kurie iš savo šeimomis valgė kalakutą, tad nesinorėjo tokį savaitgalį rengti Šeimos klubo susitikimo.

Taigi gruodžio 5 d. vakarą į Jaunimo centrą susirinko ne per daugiausiai žmonių. Dabar galiu pasakyti, kad tie, kurie patinęjo ar negalėjo, daug ką prarado. Ir per „Studiją R“, ir „Drauge“ skelbėme, kad į šį susitikimą pakviestas dvi pranešėjos: kosmetologė Alvyda Gudėnienė ir klinikinė pedagogikos magistrė, žinoma ateitininkų veikėja Laima Šalčiuvienė.

Kosmetologė Alvyda Gudėnienė.

Alvyda Gudėnienė trumpai pristatė savo veiklą Lietuvoje. Ji turėjo privatų kosmetikos kabinetą, dėstė Kauno medicinos mokykloje, o šiuo metu JAV (atvyko, laimėjusi Žalią kortelę) yra bepradedanti kosmetologijos praktiką kartu su dr. K. Jucu. Jos paskaitos pagrindinė tematika — veido odos priežiūra. Na, o tam, kad prižiūrėtume odą, reikia pirmausia žinoti, kokia ji yra.

Pedagoginio lit. instituto kucio dalyviai Jaunimo centro kavinėje pernai gruodžio 19 d.

Tam tikslui A. Gudėnienė buvo parengusi įvairios informacijos, kurią susirinkusiems išdalino. Visi galėjo čia pat įvairių lentelių pagalba išsinauginti, kas ką turi — riebią nosį ar riebią smakrą, ar sausą, pleiskanojančią kaktą. Žinoma, čia truputį juokauju, viskas buvo kur kas rimčiau. Nustatę, kokiam odos tipui priklauso veido oda — riebi, sausa, normaliam ar mišriam, kalbėjome apie kremų maitinimojį prasmę, paskirti. Įdomu buvo išgirsti, ar sveika maitinti odą įvairiomis natūralių daržovių, vaisių kaukėmis. Buvo aiškinama, kaip galima kuo ilgiau išlaikyti gražią, elastingą odą, nepaisant senėjimo, ir ką reiškia tas žodis „peeling“. Klausimų susilaukta daug (bene nuo moterų neatiliko ir vyrų...), atsakymų — taip pat. Pokalbio pabaigoje visi gavome po suvenyrines kremų tušes ir visi dalyvavusieji buvome pakviesti į nemokamą „peeling“ seansą. Na, ar ne smagu susilaukti tokio siurprizo? Atrodo, kažkas pasinaudojo šiuo kvietimu.

Ateitininkų veikėja Laima Šalčiuvienė.

Laimos Šalčiuvienės paskaitos laukiau daugiau nei pusmetį — užsiėmusi moteris, beveik nepažinoma — tai Lietuvoje, tai vel kur išvykusi ar su ateitininkais dirbanti. Bet galų gale sutarėme datą ir turėjome puikią progą įsitikinti, kaip svarbu buvo pasikalbėti. L. Šalčiuvienė atkeliavo — apie 20 klausimų buvo surašyta jos anketoje. Atsakėme net 9 klausimus. Tiek visiems buvo svarbu atsiverti. Tada ir pagalvojau, gal ir gerai, kad ne itin daug mūsų dalyvavo šiame Šeimos klube — nė dvidešimties nebuvo — nes kalbėti norėjo visi.

Kaip ir buvo skelbta, pokalbis vyko kartu su vaikais. Štai Karolis, kuriam ką tik suėjo 12 metų, prieš porą metų susilaukė mokyti skambinti pianinu. Tėvai, kad ir ne taip seniai Amerikon atkeliavę, pinigų per daug neturėdami, savo vaikų lavinimui, žinoma, pianiną nupirko. Kas atsitiko dabar — Karolis nebenori

skambinti pianinu! Svajoja apie gitarą. Mama pyksta, priekaištauja. Kaip spręsti šią, atrodytų lyg ir mažytę, problemą? Diana, kuri Lietuvoje net dvi muzikos mokyklas baigė, nejučia jokią potraukio tiems dalykams ir yra įsitikinusi, kad tėvai tik be reikalo tiek daug laiko atėmė iš jos gyvenimo, nors ir gero norėdami. Sako, prarastas laikas. Štai tik kelios situacijos ta patia tema — versti toliau skambinti pianinu ar ne. Įdomu buvo paklausti paties Karolio aiškinimų, tėvų ir mūsų visų nuomonių. Žinoma, taškus sudėliojo Laima Šalčiuvienė, lyg ir pasiūlusi raktą tolesniems sprendimams.

Visi narpliojome klausimus apie tarpusavio santykius šeimose, įvairių problemų, sprendimų sprendimą. Visam pritrūko laiko. Koks įdomus ir naudingas buvo šis pokalbis rodo ir tai, kad tik 9:30 valandą vakaro susigriebome, jog jau laikas ir namo būtų. Gerai, kad buvome atsinešę šio bei to užkąsti, tad nepr-

alkome ir, įdomiai pabendra- vę, išsiskirstėme. Sutarėme, kad kovo mėn., Laimai Šalčiuvienėi grįžus iš Lietuvos, pokalbį pratęsime, o sausio mėn. Šeimos klubo susitikime rasime kitą pokalbio temą. Kaip visada, mūsų vyrai apdovanojo paskaitininkes puikiais rožėmis, nes kitokio atlygio niekas negauna. Tik mūsų padėką.

Šiandien, kai jau įpusėjęs sausis, susitikau Karolio tėtį, o jis sako man: „Žinai, leisime Karolį mokyti gitaros į Lemonte veikiančią Meno mokyklą“. Kas laimėjo šioje situacijoje? Net neabejoju, kad tam padėjo pokalbis Šeimos klube. Atrodytų smulkmena, bet ji sutaupo mūsų nervus. Kaip gerai, kad kartais galime išsikalbėti...

Noriu padėkoti „Studijos R“ redaktoriams Ramunei ir Raimondui Lapams ir „Drauge“ redaktorei Danutei Bindokienei už labai geranorišką ir nemokamą Šeimos klubo propagavimą. Ačiū.

Ligija Tautkuvienė

SKELBIMAI

• **Namams pirkti paskolos** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama nuosimčiai. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road, Tel. (773) 847-7747.** (sk.)

• **Nemokama konsultacija telefonu.** Patarsime, kaip sutaupyti ir sumažinti telefonų sąskaitas kiekvieną mėnesį. **Atlantic Express Corp. tel. 630-257-9652, nemokamas 1-888-615-2148.** (sk.)

• **Pinigai, siuntiniai, tel. kortelės, automobiliai ir perkraustymai** į Lietuvą **TRANSPAK, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050.** (sk.)

• **Aldonos ir Mindaugo Klygtis, Oak Brook, IL, vedbinės sukurtuvų puotos metu, vietoje dovanų, artimieji draugai aukoją Lietuvos našlaičiams: Dana ir Vilijus Baziai, Irena ir Gediminas Bliūdžiai, Birutė ir Romas Butkūnai, dr. Janina Jakševičienė, Irena ir Petras Kazlauskai, Regina ir Algirdas Osčiai, Marytė Remienė, Leonora Bareikienė, Birutė ir Liudas Vanagai. Viso Lietuvos našlaičiams suaukta \$375. Sveikiname sukurtuvinius Aldoną ir Mindaugą Klygtis, linkėdami jiems dar daug sukurtuvų sulaukti, o aukotojams Lietuvos vaikų vardu dėkoti.**

• **P.S. sausio 14 d., ketvirtadienį, įdėtame skelbime - padėkoje buvome padarę klaidą - sumaišę pavardes ir sumą pinigų. Atsiprašome už klaidą sukurtuvininkų ir aukotojų „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71st St., Chicago IL 60629.** (sk.)

• **Prie 66 St ir Kedzie Ave** išnuomojamas 3 kamb. butas. Kreiptis: tel. 708-425-7160. (sk.)

• **Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai, per Mazosios Lietuvos lietuvių draugiją Čikagoje aukoją: Po \$100 - Regina Malcanaitė Petrauskienė; Mindaugas Vygnantas. \$30 - Irena Raulinaitienė. \$25 - Gailė Janušonis. Po \$15 - Dr. Kazys J. Bobelis; Ramūnas Kondratas; Jonas Puodžiūnas; Stasys ir Elena Mickai. \$10 - Pranas ir Ona Michelevičiai. Dėkodami visiems rėmėjams, kviečiame visuomenę remti lietuvišką švietimą Maž. Lietuvoje aukas siunčiant: „Karaliaučiaus krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011.** (sk.)

• **A.a. vyro Juozo Peckaitio atminimą pagerbdama, Anelė Peckaitienė, Chipley, FL, atsiuntė \$150 - metinę paramą Lietuvos našlaičiams. Dėkome! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71st St., Chicago IL 60629.** (sk.)

• **A.a. dr. Jono Reinio dvejų metų mirties sukaktį minint, šv. Mišias bus atnašaujamos šį sekmadienį, sausio 24 d. 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. dr. Joną maldoje.** Šeima.

• **Lietuvos Dukterų draugijos narių metinis susirinkimas** šaukiamas sekmadienį, vasario 7 d. Jaunimo centre; 10 val. ryto šv. Mišias Tėvų Jėzuitų koplyčioje kun. F. Gurecko, kun. J. Juozevičiaus bei kitų mirusių narių bei rėmėjų intencija; 11 val. ryto Jaunimo centro mažojoje salėje vyks visuotinis dr. jos susirinkimas. Narės ir viešnios kviečiamos. (sk.)

Čikagos lituanistinės mokyklos darželio klases mokiniai su mokytojomis Jolanta Gudinaite ir Kristina Vaičikonienė Kalėdų eglutės šventėje.

Nuotr. Vlodo Žukausko